

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/195/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4106217190
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4106217190.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka v spore žalobcu: Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra, so sídlom Nitra, Jána Pavla II č. 7, IČO: 35 593 008, zastúpený: Petruška & Partners, s.r.o., so sídlom Nitra, Kupecká 18, IČO: 47 254 882, proti žalovaným: 1/ Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Banská Bystrica, Námestie SNP 8, IČO: 36 038 351, zastúpený JUDr. Soňou Soboňovou, advokátkou so sídlom Nové Zámky, F. Kapisztóryho 2, IČO: 50 364 511, 2/ Slovenský pozemkový fond, so sídlom Bratislava, Búdková 36, IČO: 17 335 345, o vydanie nehnuteľností, o odvolaní žalobcu a o odvolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Okresného súdu Nitra z 15. mája 2019, č. k. 9C/177/2006-1503, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. až VI. **p o t v r d z u j e.**

Žalobcovi priznáva voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Žalovanému 2/ priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom z 15. mája 2019, č. k. 9C/177/2006-1503 zastavil konanie v časti o vydanie a navrátenie nehnuteľností, a to pôvodnej pozemnoknižnej parcely č. 5691/1 lúka o výmere 5700 m² a pozemnoknižnej parcely č. 2695 lúka o výmere 19900 m², pôvodne zapísaných v PKV č. 563 pre kat. úz. Y. M. (I. výrok).

1.2. Žalovaný 1/ je povinný vydať a navrátiť žalobcovi vlastníctvo k nehnuteľnosti, a to parcela registra „C“ parc. č. 5691/15 - lesný pozemok o výmere 1032 m², vytvorená na základe GP č. 91/2015 pre kat. úz. Y. M., vyhotovený Ing. Jánom Križanom, úradne overený Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom dňa 13. 10. 2015 pod č. 1557/2015 a nehnuteľnostiam vedených na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., a to parcela registra „E“ parc. č. 5693/1 - lesný pozemok o výmere 353135 m², parcela registra „E“ parc. č. 5694 - lesný pozemok o výmere 40836 m² spolu s nasledovnou dokumentáciou: plán starostlivosti o lesy, všeobecnú časť plánu starostlivosti o lesy, opis porastov, plán hospodárskych opatrení, plochovú tabuľku, prehľadové tabuľky, obrysovú a porastovú mapu, ťažbovú mapu, evidenčnú časť programu starostlivosti o lesy, prieskum a plán lesnej dopravnej siete, prieskum a plán zahrádzania bystrím v lesoch, plán lesno-technických meliorácií, ekonomický prieskum vrátane vyčíslenia dosahov osobitného spôsobu hospodárenia a ocenenie lesného majetku, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku (II. výrok).

1.3. Žalobu voči žalovanému 2/ zamietol. (III. výrok)

1.4. Žalobca má voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 87,82 %. (IV. výrok)

1.5. Žalovaný 2/ má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. (V. výrok)

1.6. Štát má nárok na náhradu trov, ktoré platil, voči žalobcovi v rozsahu 6,09 % a voči žalovanému 1/ v rozsahu 93,91 %. (VI. výrok)

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil s poukazom na § 2 ods. 1, 2, § 3 ods. 1 písm. c/, h/, § 3 ods. 3, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1, § 6 zákona č. 161/2005 Z. z. o navrátení vlastníckeho práva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam a rozhodnutie o čiastočnom zastavení konania odôvodnil podľa § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1 CSP.

3.1. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že žalobca sa žalobou, doručenou súdu prvej inštancie dňa 28. 08. 2006, domáhal, pôvodne iba voči žalovanému 1/ vydania a navrátenia vlastníctva k nehnuteľnostiam, a to parc. č. 5693 druh pozemku les o výmere 35 ha 8809 m², parc. č. 5694 druh pozemku lúka o výmere 4 ha 836 m², parc. č. 5695 druh pozemku lúka o výmere 1 ha 9900 m², parc. č. 5691/1 druh pozemku roľa o výmere 10 ha 2364 m², vedených v pozemnoknižnej vložke 563 kat. úz. Y. M. a ktoré sú vedené Katastrálny úradom v Nitre, Správou katastra Nitra, v obci Veľký Cetín, kat. úz. Y. v katastri nehnuteľností v registri „C“ na mape určeného operátu ako parcela číslo 5693/2 druh pozemku lesné pozemky, časť výmery, parcela č. 5693/1 druh pozemku lesné pozemky, časť výmery, parcela č. 5695/1 druh pozemku lesné pozemky, časť výmery, parcela č. 5695/2 druh pozemku lesné pozemky, časť výmery, parcela č. 5691/12 druh pozemku lesné pozemky, časť výmery, spolu s dokumentáciou, ktorá k nim prislúcha, ako aj nahradiť trovy konania.

3.2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je právnickou osobou, registrovanou na Ministerstve kultúry SR, žalovaný 1/ je právnická osoba, ktorý ako štátny podnik vznikol na základe rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 2795/1999-420 z 20. 04. 1999 a zakladateľskej listiny 5063/199-420 z 23. 06. 1999 na základe zlúčenia štátnych podnikov, ktoré zanikli a ich majetok a záväzky prešli na žalovaného 1/. Dôvodil tým, že Ostrihonské arcibiskupstvo bolo výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných v pkv č. 563, kat. úz. Y. M., pričom podľa článku I prvá veta Modusu vivendi medzi Československou republikou a Svätou Stolicou z 02. 02. 1928 a Pápežskej konštitúcie slovenskosti z 30. 12. 1977 bola na základe konštitúcií „Praescriptum sacrosancti“ a „Qui Divino“ zriadená samostatná Slovenská provincia, pričom žalobca je právnym nástupcom Ostrihonského arcibiskupstva na území Slovenskej republiky.

3.3. Dňa 07. 09. 2005 vyzval žalovaného 1/ podľa zákona č. 161/2005 Z. z. na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam a na ich vydanie (ďalej len „Zákon o navrátení vlastníctva“), nachádzajúcich sa v kat. úz. Y., vedených v pkv č. 563, o podanej výzve upovedomil Odštepny závod Palárikovo, keďže nehnuteľnosti sa nachádzajú v rámci jeho územného obvodu. Žalovaný listom z 27. 06. 2006 oznámil, že vzhľadom na značné množstvo uplatnených výziev od rôznych cirkví pristúpi k realizácii Zákona o navrátení vlastníctva po posúdení týchto podaní, pričom prejavil ochotu spolupracovať, dňa 03. 08. 2006 sa uskutočnilo stretnutie, avšak k relevantným záverom nedošlo. Vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam bolo žalobcovi odňaté bez náhrady úpravou pozemkového vlastníctva v zmysle pozemkových reforiem, alebo bez právneho dôvodu, o čom svedčí aj zápis v pkv č. 563 z 30. 06. 1948.

4. Žalovaný 1/ vo vyjadrení k žalobe z 04. 01. 2007 uviedol, že žalobca v hmotnoprávnej lehote končiacej dňom 30. 04. 2006 kumulatívne nepreukázal dôvod navrátenia vlastníctva podľa § 3 Zákona o navrátení vlastníctva predložením listín osvedčujúcich tvrdenia žalobcu o odňatí nehnuteľného majetku bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy - prechod zo žalobcu na žalovaného, resp. o prevzatí nehnuteľného predmetu tohto sporu bez právneho dôvodu, status oprávnenej osoby predložením listín (dokladov) osvedčujúcich neprerušenu líniu právneho nástupníctva. Neuplatnením práva riadne a včas právo zaniká, v dôsledku čoho zaniká aj právo uplatniť svoje nároky na súde, preto žalovaný 1/ poukázal na preklúziu práva a námietku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie a žalobu navrhoval ako nedôvodnú zamietnuť.

5.1. Žalobca podaním z 14. 05. 2007 spresnil žalobný petit tak, že špecifikuje súbor dokumentov, ktoré sú nevyhnutné pri lesnej hospodárskej činnosti, a preto žiada, aby súd uložil žalovanému 1/ povinnosť vydať a navrátiť žalobcovi vlastníctvo k nehnuteľnostiam parcela číslo 5693/2 druh pozemku

lesné pozemky o výmere 343 020 m², parcela č. 5693/1 druh pozemku lesné pozemky o výmere 52 686 m², parcela číslo 5695/3 druh pozemku lesné pozemky o výmere 1551 m², parcela číslo 5695/1 druh pozemku lesné pozemky o výmere 12429 m², parcela č. 5695/2 druh pozemku lesné pozemky 2366 m², parcela č. 5691/12 druh pozemku lesné pozemky o výmere 4900 m², parcely vytvorené na základe geometrického plánu č. 49/2006 vyhotoveného dňa 10. 10. 2006 Ing. Ivanom Tishchljárom, autorizovaného Ing. Ivanom Tischljárom, autorizovaným geodetom a kartografom dňa 11. 10. 2006 a úradne overeného Správou katastra Nitra dňa 04. 12. 2006 pod č. 165306 pre kat. úz. Y. M. spolu s nasledovnou dokumentáciou: lesný hospodársky plán, evidencia ťažby dreva, evidencia plochy po ťažbe dreva, evidencia plochy na zalesnenie, evidencia zalesňovania a prirodzeného zmladenia, evidencia pestebnej činnosti, výkaz bilancie zalesňovaných povinností podľa jednotiek priestorového rozdelenia lesa, výkaz porastovej evidencie pestovnej činnosti, výkaz evidovania úhrnných ročných výsledkov za kategóriu lesa, bilančný výkaz lesnej hospodárskej evidencie, výkaz vykonaných hospodárskych opatrení podľa jednotiek priestorového rozdelenia lesa za príslušný rok, grafická evidencia, plochové tabuľky, porastové mapy, ťažbové mapy, projekty pestebnej ťažobnej a ostatnej činnosti, číselníky, karty pôvodu porastu, hlásenia na obvodný lesný úrad, bilancia holín, priemerkovací manuál, súhlas na ťažbu dreva, evidencia požiarov a požiarna ochrana, evidencia škôd spôsobených zverov, evidencia sadbového materiálu, záznamy priestupkového konania, ktorá k nim prislúcha, ako aj nahradiť trovy konania. Tiež uviedol, že pri spracovaní reštitučnej výzvy vychádzal z PKV č. 563 identifikácii parciel, výpisov z katastra nehnuteľností, podľa ktorých je žalovaný držiteľom nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, čím si splnil riadne a včas zákonom uloženú povinnosť vyzvať povinnú osobu na vydanie nehnuteľností. Náležitosti výzvy k vydaniu nehnuteľností vymedzuje Zákon o navrátení vlastníctva len po formálnej stránke (písomná forma) nie po stránke obsahovej, pričom požiadavka písomnej výzvy splnená bola.

5.2. Námietku o nepreukázaní právneho nástupníctva po Ostrihomskom arcibiskupstve považoval za účelovú, pretože na základe rovnakého právneho základu a obdobných skutkových okolností uzatvoril dňa 12. 09. 2005 žalovaný so žalobcom dohodu o vydaní veci, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti pôvodne patriace Ostrihomskej kapitule. K námietke nepreukázania reštitučného titulu poukázal na to, že vychádzal zo zápisov v PKV č. 563 pre kat. úz. Y. M., pričom posledný relevantný zápis bol vykonaný dňa 30. 06. 1948, ktorým sa poznamenalo, že predmetné nehnuteľnosti sa zamýšľajú štátom prevziať, a že podliehajú revízii v zmysle pozemkovej reformy, teda Poverením podošospodárstva a pozemkovej reformy na Slovensku dalo vyznačiť vo verejnej knihe, že ide o majetok, ktorý je predmetom revízie. Týmto úkonom neprešlo vlastnícke právo od pôvodného vlastníka na štát, ale titulom nadobudnutia vlastníckeho práva mala byť až prídelová listina, ktorá by určila akým spôsobom sa naloží s majetkom, ktorý podlieha revízii pozemkovej reformy. Vzhľadom k tomu, že žalobca listinu nemal možnosť zadovážiť, označil ako titul nadobudnutia vlastníckeho práva štátom prevzatie majetku bez právneho dôvodu podľa § 3 ods. 1 písm. h/ Zákona o navrátení vlastníctva. Označenie dôvodu navrátenia podľa § 3 ods. 1 písm. c/ cit. zákona je z opatrnosti, pre prípad, ak by sa preukázalo odňatie vlastníckeho práva v zmysle pozemkovej reformy a nie bez právneho dôvodu. Sporné nehnuteľnosti boli v čase odňatia vo vlastníctve útvaru Rímskokatolíckej cirkvi, ktorá je registrovanou cirkvou so sídlom na území Slovenskej republiky. Vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam bolo žalobcovi odňaté bez právneho dôvodu, o čom svedčí absencia relevantného zápisu v PKV č. 563 pre kat. úz. Y. M.. Bolo preukázané, že je právnym nástupcom po Ostrihomskom arcibiskupstve a predmetný majetok bol majetkom Rímskokatolíckej cirkvi. Ak sa pristúpilo k zriadeniu Apoštolskej administratívy v Trnave a došlo k odovzdaniu správy cirkevných majetkov, je irelevantné, že v čase zhabania Apoštolská administratíva v Trnave nebola vedená v pozemnoknižných vložkách, preto žalobca má nárok uplatňovať si reštitučné nároky na cirkevné majetky, ktoré pôvodne patrili cirkevným právnickým osobám v Maďarsku. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 119/2002. Dôvod, prečo neprišlo v pozemnoknižnej knihe v zmene označenia názvu z Ostrihomského arcibiskupstva na Apoštolskú administratívu v Trnave, bolo spôsobené tým, že z týchto kníh nebola vymazaná záborová poznámka a z dôvodu nástupu II. svetovej vojny a následne totalitného režimu. Intabulačný systém nebol v tom čase prísne formalizovaný a platné právo rozlišovalo medzi „skutočným držiteľom“ a „knihovým vlastníkom“. Žalobca sa vydaním Apoštolskej konštitúcie Ad ecclesiastici regiminis incrementum z 02. 09. 1937 a úradným opatrením - vládny nariadením č. 204/1937 Sb. z. a n. z 02. 09. 1937 o formálnom zrušení cirkevných majetkov stal skutočným držiteľom vlastníkom predmetných nehnuteľností a k tomu nebol potrebný ani zápis do pozemkovej knihy. Navyše predložil vypracovaný geometrický plán č. 49/2006 overený Správou katastra Nitra dňa 04. 12. 2006, ktorý určuje presnú výmeru podľa identifikácie parciel.

6. Žalovaný 1/ v písomnom vyjadrení z 25. 07. 2007 uviedol, že s poukazom na čl. 19 základnej zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou z 24.11.2000 právom rozhodujúcim pre riešenie majetkovoprávnej problematiky je iba právny poriadok Slovenskej republiky. Povinnosťou žalobcu bolo okrem iného v hmotnoprávnej lehote končiacej dňom 30. 04. 2006 preukázať nezameniteľne dôvod navrátenia vlastníctva podľa § 3 Zákona o navrátení vlastníctva. Zákon nepripúšťa alternatívne uplatnenie dôvodov navrátenia, žalobca nešpecifikoval dôvod navrátenia vlastníctva do 30. 04. 2007, nepredložil listiny osvedčujúce dôvod navrátenia podľa § 3 ods. 1 písm. c/ odňatie bez náhrady, resp. podľa písm. h/ - prevzatie bez právneho dôvodu, tieto listiny neboli priložené ani k žalobe. Z predloženého návrhu na pridelenie pôdy a budov pre kat. úz. Y. nevyplýva postup právneho predchodcu Slovenskej republiky odňatím bez náhrady v zmysle zákona č. 147/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy (zrejme zák. č.142/1947 Zb. -pozn. odvolacieho súdu). Povinnosťou bolo do 30. 04. 2006 preukázať status oprávnenej osoby preukázaním listín preukazujúcich neprerušenu líniu právneho nástupníctva po Ostrihomskom arcibiskupstve. Vo výzve č. 4096/05 z 26. 08. 2005 neoznačil ani subjekt, po ktorom si uplatňuje navrátenie vlastníctva. Predloženie PKV č. 563 bez ďalšieho určenia, napr. špecifikovania zápisu PKV vo vzťahu k dôvodu navrátenia vlastníctva a samotnej nehnuteľnosti (najmä ak vložka obsahuje viac ako 80 zápisov v časti A viac ako 20 zápisov v časti B) nenahradzuje povinnosť žalobcu preukázať dôvod navrátenia vlastníctva. Zotrvával na preklúzii práva a na námietke nedostatku aktívnej vecnej legitímácie. Poukázal na to, že žalobca odvádza svoje právne nástupníctvo od Modus vivendi a konštitúcie „Praescriptum sacrosancti“ a „Qui Divino“, pričom Modus vivendi je výsledkom procesu výmeny nôt, tento nebol ratifikovaný, prejednaný a schválený zákonodarnou cestou v zmysle zákona č. 121/1920 Sb., tento neobsahuje žiadne ustanovenie o právnom nástupníctve po Ostrihomskom arcibiskupstve, o prevode alebo prechode nehnuteľných vecí na žalobcu z Ostrihomského arcibiskupstva. Konštitúcie „Praescriptum sacrosancti“ a „Qui Divino“ boli vydané na žiadosť slovenských biskupov a veriacich a nie ako dôsledok, resp. pokračovanie Modus vivendi. Apoštolská administratúra v Trnave nebola predmetom intabulácie v príslušných vložkách v pozemkovej knihe, pretože nedisponovala žiadnym relevantným titulom preukazujúcim nadobudnutie vlastnícke práva k majetku Ostrihomskej arcidiecézy a ani žiadnym relevantným titulom preukazujúcim právne nástupníctvo.

7. Žalobca v písomnom vyjadrení z 06. 12. 2007 uviedol, že žalovaného 1/ vyzval na vydanie predmetných nehnuteľností v zmysle pozemnoknižnej vložky a identifikácie parciel, jeho povinnosťou bolo len osvedčiť oprávnenosť svojho nároku, a ak žalovaný 1/ nebol s obsahom výzvy a príloh uzrozmeneý, mal vyzvať žalobcu na doplnenie dokladov. Žalovaného 1/ riadne vyzval na všetky nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu. V prípade Modusu vivendi ide o záväznú medzinárodnú zmluvu, i keď bola prijatá v ministerskej rade, nebola predložená zákonodarnému zboru a nebola ratifikovaná, vstúpila do platnosti výmenou obojstranných nôt, čím sa líši od konkordátu a z hľadiska vnútroštátneho, je možnú ju považovať za všeobecne platnú normu analogickú zákonu. Dôvodom prečo nebola k platnosti ratifikácia bola skutočnosť, že spolukontrahentom bola duchovná mocnosť, Svätá Stolica, ktorá mala medzinárodnú právnu subjektivitu ako reprezentant Katolíckej cirkvi, k jej platnosti nie je potrebná ani publikácia v Zbierke zákonov a nariadení, ide teda o platnú medzinárodnú zmluvu, v ktorej sa štát v článku IV zaviazal, že vláda prispôsobí svoj právny poriadok tak, aby bol v súlade s touto zmluvou. Ak by sa mal použiť výklad žalovaného, že nie je právnym nástupcom na majetok zahraničných právnických cirkevných osobách vrátane jeho zložiek na území Slovenska znamenalo by to, že ohraničením diecéz v zmysle dohody Modus vivendi a vydaním Apoštolských konštitúcií sa cirkev vzdala tohto majetku v prospech štátu, avšak cirkev sa k tomuto majetku vždy hlásila a štát ani v čase totalitného systému nespochybňoval jej vlastníctvo.

8.1. Podaním z 02. 05. 2008 žalobca oznámil zmenu názvu žalobcu, ktorého nový názov je Rímskokatolícka cirkev Trnavská arcidiecéza, dôvodiac, že dňa 14. 02. 2008 bola vyhlásená apoštolská konštitúcia Slovachiae Sacrorum Antistites o vzniku diecéz a zmene hraníc a mien diecéz a cirkevných provincií, ktorou došlo okrem iného aj k zmene označenia Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy na Trnavskú arcidiecézu, ktorá má právnu kontinuitu po Bratislavsko-trnavskej arcidiecéze a je tým istým subjektom, ktorý bol zriadený apoštolskou konštitúciou Qui Divino z 30. 10. 1977.

8.2. Žalobca návrhom z 21. 09. 2009 žiadala, aby súd do konania namiesto žalobcu Rímskokatolícka cirkev Bratislavsko-Trnavská arcidiecéza vstúpila Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra, dôvodiac, že apoštolskou konštitúciou Slovachiae Sacrorum Antistites Jeho Svätosti pápeža Benedikta XVI,

datovanou 14. 02. 2008 Prot. N. 621/2003 bola vyhlásená územná reorganizácia Rímskokatolíckej cirkvi na Slovensku, pričom apoštolská konštitúcia určila zmeny územia diecéz, zmeny názvov diecéz, zmeny území cirkevných provincií a rovnako na jej základe vznikli nové diecézy a právnym nástupcom Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy ako žalobcu je na území vymedzenom apoštolskou konštitúciou, t.j. na územiach dekanátov, okrem iného aj dekanátu Vráble - Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra, Nám. Jána Pavla II č. 7, Nitra, IČO: 35 593 008.

8.3. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 20. 09. 2010, č. k. 9C/177/2006-745 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/4/2011-761 z 31. 01. 2011, pripustil zmenu strán sporu tak, že namiesto žalobcu: Rímskokatolícka cirkev Trnavská arcidiecéza, so sídlom Trnava, Hollého 10, IČO: 00 419 702, do konania na jeho miesto vstupuje Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra, so sídlom Nitra, Nám. Jána Pavla II č. 7, IČO: 35 593 008.

9.1. Žalovaný 1/ v písomnom vyjadrení z 17. 04. 2009 uviedol, že nepreukázanie splnenia zákonných podmienok do 30. 04. 2006 nie je možné zhojiť následným predkladaním dokladov na súde, preukázanie skutočností podľa § 3 Zákona o navrátení vlastníctva je zákonnou povinnosťou oprávnenej osoby a nie osoby povinnej, žalobca preto nemôže jednostranne prenášať svoju povinnosť a súčasne aj svoju zodpovednosť na osobu oprávnenú, preto nebol povinný reagovať na výzvy mu adresované, pretože nesúhlas s vydaním bol daný jeho nekonaním formou v zákonom stanovenej lehote, t. j. neuzatvorením dohody o vydaní nehnuteľnej veci v lehote do 60 dní odo dňa doručenia písomnej výzvy oprávnenej osoby, povinnosť spolupracovať a poskytnúť pomoc je daná povinnej osobe len tomu, kto preukáže, že je osobou oprávnenou. Zotrvával na námietkach, že žalobca v hmotnoprávnej lehote do 30. 04. 2006 ním označený dôvod navrátenia vlastníctva nepreukázal, iba odkázal na PKV č. 563 kat. úz. Y. M., bez akejkoľvek špecifikácie, pričom aj v žalobe nezrozumiteľne a neurčito uvádza dôvody navrátenia vlastníctva.

9.2. Právny predchodca Slovenskej republiky nadobudol vlastnícke právo k predmetu sporu na základe zákona č. 215/1919 Sb. z. a n. a mimo rozhodného obdobia ustanoveného v § 2 ods. 2 Zákona o navrátení vlastníctva. Právny predchodca Slovenskej republiky, t. j. Československá republika, nadobudol vlastnícke právo k predmetu sporu ex lege zákon č. 215/1919 Sb. z. a n., dňa 16. 04. 1919, vlastnícke právo štátu vzniklo konštitutívne priamo zo zákona. V PKV č. 563 kat. úz. Y. M. je pod B3 poznámka o zabratí nehnuteľností štátom a pod B4 vyznačená poznámka zamýšľaného prevzatia, pričom podľa § 31 zákona č. 329/1920 Sb. z. a n. nie je možné domáhať sa uznania práva vlastníckeho k nehnuteľnostiam prevzatých ani voči štátu, ani voči osobám, ktorým sa nehnuteľnosť týchto dostalo prídelením, pričom je nerozhodné, či vklad vlastníckeho práva bol prevedený ihneď po uplynutí tejto lehoty alebo nie. Poznámka zamýšľaného prevzatia pôsobí ako poznámka zamýšľaného odpísania nehnuteľností v pozemknoknižnej vložke, resp. protokole zapísaných a spolu ako poznámka vyvlastnenia. Z výťahu z dobovej publikácie Státniho pozemkového úradu v Praze označenej ako Seznam vlastníku zabraného majetku pozemkového rok vydania 1930 vyplýva štatistický prehľad zabraných cirkevných statkov, pričom vo vzťahu k Ostrihomskému arcibiskupstvu sa uvádza aj zábor v kat. úz. Y.. Posudzovanie právnej subjektivity, resp. právneho nástupníctva patrí do výlučnej právomoci súdov. Ak by súd Modus vivendi kvalifikoval ako medzinárodnú zmluvu, dodal, že podľa všeobecne platných zásad medzinárodného práva verejného - medzinárodná zmluva (konkordát) zaniká pri podstatnej zmene okolností podmienok, ktoré viedli k jej uzavretiu, v dôsledku čoho práva a povinnosti, ktoré vyplývajú zo zmluvy dvoch strán nie je možné v zmenených podmienkach (napr. politických, kultúrno-spoločenských) uplatňovať, pričom dôvodom zániku bolo zo strany Svätej Stolice vydanie Buly DIOCESIUM FINES dňa 19. 07. 1939 pápežom Pius XII, zo strany Československej republiky zmenou politických pomerov, potvrdených prijatím Ústavy 9. mája z roku 1948. Žalobca neuniesol povinnosť riadne a včas preukázať skutočnosti požadované Zákona o navrátení vlastníctva v tzv. vyzývacom konaní, pričom svoje bremeno tvrdenia neuniesol ani v rámci súdneho konania.

10.1. Žalovaný 1/ v písomnom podaní z 14. 11. 2011 navrhol prerušiť konanie do právoplatného skončenia konania vedenom Ústavným súdom Slovenskej republiky pod č. k. II ÚS 42/2011. Žalobca v písomnom vyjadrení z 16. 01. 2012 nesúhlasil s prerušením konania, pretože existuje viacero rozhodnutí Ústavného súdu a Najvyššieho súdu SR, ktoré sa zaoberajú problematikou reštitučných vecí, v ktorých súdy rozhodli v prospech žalobcu Rímskokatolíckej cirkvi.

10.2. Prvoinštančný súd uznesením z 23. 03. 2012, č. k. 9C/177/2006-914 konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod č. k. II ÚS 42/2011. V dôsledku odvolania žalobcu rozhodoval Krajský súd v Nitre, ktorý uznesením z 22. 06. 2012, č. k. 9Co/143/2012-932 uznesenie zmenil a návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol.

11.1. Žalobca podaním z 21. 05. 2018, doručeným súdu prvej inštancie dňa 24. 05. 2018, oznámil, že berie späť žalobu v časti vydania a navrátenia nehnuteľností, a to pôvodnej pozemnoknižnej parcely č. 5691/1 lúka o výmere 0,5700 ha a parcely č. 5695 lúka o výmere 1,9900 ha pôvodne zapísaných v PKV č. 563 pre kat. úz. Y. M. z dôvodu, že v rámci konania ROEP došlo k zapísaniu nehnuteľností na súkromné, fyzické osoby.

11.2. Žalovaný 1/ podaním z 28. 08. 2018 vyjadril súhlas s čiastočným späťvzatím žaloby a žiadal, aby bolo čiastočné späťvzatie žaloby zohľadnené pri rozhodovaní o trovách konania.

11.3. Žalovaný 2/ vo vyjadrení z 26. 09. 2018 namietol prekúziu, pretože žalobca si právo na navrátenie vlastníctva písomnou výzvou voči Slovenskému pozemkovému fondu v zákonnej prekluzívnej lehote neuplatnil a skutočnosť, že vyzval na navrátenie vlastníctva inú povinnú osobu - žalovaného 1/ nemôže zahojiť absenciu výzvy vo vzťahu k Slovenskému pozemkovému fondu, ktorá je zákonným predpokladom na zachovanie práva a na postup pri navrátení vlastníctva podľa reštitučného zákona.

12. Prvoinštančný súd uznesením zo dňa 17. 08. 2018, č. k. 9C/177/2006-1345 pripustil zmenu na strane žalovaného v časti vydania a navrátenia vlastníctva k nehnuteľnostiam vedených na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M. ako parcely registra „E“ parc. č. 5691/18 - orná pôda o výmere 4836 m², parc. č. 5691/20 - orná pôda o výmere 5499 m², parc. č. 5691/114 - orná pôda o výmere 3576 m² tak, že na miesto doterajšieho žalovaného Lesy Slovenskej republiky štátny podnik, so sídlom Banská Bystrica, Námestie SNP 8, IČO: 36 038 351, vstupuje do konania ako žalovaný 2/ Slovenský pozemkový fond, Búdkova cesta 36, Bratislava, IČO: 17 335 345. Druhým výrokom pripustil zmenu žaloby v znení: Žalovaný 1/ je povinný vydať a navrátiť žalobcovi vlastníctvo k nehnuteľnosti, a to parcela registra „C“ parc. č. 5691/15 - lesný pozemok o výmere 1032 m², vytvorená na základe GP č. 91/2015 pre kat. úz. Y. M., vyhotovený Ing. Jánom Križanom, úradne overený Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom dňa 13. 10. 2015 pod č. 1557/2015 a nehnuteľnostiam vedených na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., a to parcela registra „E“ parc. č. 5693/1 - lesný pozemok o výmere 353135 m², parcela registra „E“ parc. č. 5694 - lesný pozemok o výmere 40836 m², Žalovaný 2/ je povinný vydať a navrátiť žalobcovi vlastníctvo k nehnuteľnostiam vedených na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., a to parcela registra „E“ parc. č. 5691/18 - orná pôda o výmere 4836 m², parcela registra „E“ parc. č. 5691/20 - orná pôda o výmere 5499 m², parcela registra „E“ parc. č. 5691/114 - orná pôda o výmere 3576 m², spolu s nasledovnou dokumentáciou: plán starostlivosti o lesy, všeobecnú časť plánu starostlivosti o lesy, opis porastov, plán hospodárskych opatrení, plochovú tabuľku, prehľadové tabuľky, obrysovú a porastovú mapu, ťažbovú mapu, evidenčnú časť programu starostlivosti o lesy, prieskum a plán lesnej dopravnej siete, prieskum a plán zahrádzania bystrím v lesoch, plán lesno-technických meliorácií, ekonomický prieskum vrátane vyčíslenia dosahov osobitného spôsobu hospodárenia a ocenenie lesného majetku, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaní sú povinní spoločne a nerozdielne naraďiť žalobcovi trovy konania do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

13. Prvoinštančný súd vykonaným dokazovaním zistil, že výzvou na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam a na vydanie nehnuteľných vecí v katastrálnom území Y. M. - PKV č. 563, adresovanej žalovanému 1/ z 26. 08. 2005, sa žalobca domáhal navrátenia a vydania nehnuteľných vecí nachádzajúcich sa v kat. úz. Y. M., ktoré tvoria lesný pôdy fond, hospodárske stavby a ostatné stavby súvisiace s ním, ako aj na vydanie investičných lesných ciest a ich častí, ktoré boli vybudované z prostriedkov štátu. Vo výzve bolo uvedené, že nehnuteľnosti žalobca špecifikuje v Prílohe k výzve podľa ich zápisu v PKV č. 563, identifikácie parciel č. 10308/05 z 10. 08. 2005, ktoré zaslal s rovnopisom tejto výzvy aj príslušnému odštepnému závodu. Záverom uviedol, že nehnuteľnosti z PKV č. 563 prešli do vlastníctva štátu z dôvodu uvedenom v § 3 ods. 1 písm. c/ zákona alebo z dôvodu uvedenom § 3 ods. 1 písm. h/ zákona. Žalovaný 1/ výzvu prevzal dňa 07. 09. 2005.

14. Žalobca podaním doručeným súdu prvej inštancie 21. 05. 2018 vzal žalobu v časti o vydanie a navrátenie nehnuteľnosti, a to pôvodnej pozemnoknižnej parcely č. 5691/1 lúka o výmere 0,5700 ha a parcely č. 5695 lúka o výmere 1,9900 ha pôvodne zapísaných v PKV č. 563 pre kat. úz. Y. M. späť z

dôvodu, že konaním ROEP došlo k zápisu nehnuteľnosti na súkromné, fyzické osoby, pričom žalovaný 1/ vyjadril súhlas s čiastočným späťvzatím žaloby písomným podaním z 28. 08. 2018. Žalovanému 2/ bolo čiastočné späťvzatie doručené dňa 28. 08. 2018, aby sa vyjadril v lehote 10 dní písomne, či súhlasí s čiastočným späťvzatím žaloby s pripojenou doložkou podľa § 157 ods. 2 CSP, že ak sa nevyjadrí, bude súd predpokladať, že nemá námietky. Žalovaný 2/ sa nevyjadril, preto mal prvoinštančný súd za to, že nemá námietky a konanie v časti o vydanie a navrátenie nehnuteľnosti - pôvodnej pozemkovknižnej parcely č. 5691/1 lúka o výmere 0,5700 ha a parcely č. 5695 lúka o výmere 1,9900 ha pôvodne zapísaných v PKV č. 563 pre kat. úz. Y. M., zastavil.

15. Predmetom konania zostal nárok žalobcu voči žalovanému 1/ na vydanie a navrátenie vlastníctva k nehnuteľnosti, a to parcela registra „C“ parc. č. 5691/15 - lesný pozemok o výmere 1032 m², vytvorená na základe GP č. 91/2015 pre kat. úz. Y. M., vyhotovený Ing. Jánom Križanom, úradne overený Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom dňa 13. 10. 2015 pod č. 1557/2015 a nehnuteľnostiam vedených na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., a to parcela registra „E“ parc. č. 5693/1 - lesný pozemok o výmere 353135 m², parcela registra „E“ parc. č. 5694 - lesný pozemok o výmere 40836 m², ďalej voči žalovanému 2/ na vydanie a navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam vedených na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., a to parcele registra „E“ parc. č. 5691/18 - orná pôda o výmere 4836 m², parcela registra „E“ parc. č. 5691/20 - orná pôda o výmere 5499 m², parcela registra „E“ parc. č. 5691/114 - orná pôda o výmere 3576 m², a to všetko spolu s nasledovnou dokumentáciou: plán starostlivosti o lesy, všeobecnú časť plánu starostlivosti o lesy, opis porastov, plán hospodárskych opatrení, plochovú tabuľku, prehľadové tabuľky, obrysovú a porastovú mapu, ťažbovú mapu, evidenčnú časť programu starostlivosti o lesy, prieskum a plán lesnej dopravnej siete, prieskum a plán zahrádzania bystrím v lesoch, plán lesno-technických meliorácií, ekonomický prieskum vrátane vyčíslenia dosahov osobitného spôsobu hospodárenia a ocenenie lesného majetku.

16. Prvoinštančný súd sa primárne zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a zistil, že v PKV č. 563 pre kat. úz. Y. M. je ako vlastníak po poradovom č. 1 uvedené Ostrihonské arcibiskupstvo. Dospel k záveru, že žalobca je aktívne vecne legitímovaný domáhať sa navrátenia vlastníctva k nehnuteľným veciam, ktoré sú predmetom sporu, podľa zákona č. 161/2005 Z. z., keďže žalobca je právnym nástupcom po Ostrihonskom arcibiskupstve vo vzťahu k nehnuteľnostiam, a to k parcele registra „C“ parcelné číslo 5691/15 lesný pozemok o výmere 1032 m² tak, ako bola vytvorená GP č. 91/2015 pre kat. úz. Y. M., vyhotovený Ing. Jánom Križanom, úradne overeným Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor dňa 13. 09. 2015 pod číslom 1557/2015, ktorá vychádza z pôvodnej pozemkovknižnej parcely 5691/3 v pkv. 563, v súčasnosti z parcely registra „E“ parcela č. 5691/214 - orná pôda o výmere 1032 m², vedená na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., ďalej k parcele registra „E“ parcela č. 5693/1 o výmere 353135 m², druh lesné pozemky vedená v súčasnosti na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., ktorá vychádza z pôvodnej pozemkovknižnej parcely č. 5693 v PKV č. 563 a nehnuteľnosti parcely registra „E“ parcela č. 5694 o výmere 40 836 m², druh pozemku lesný pozemok, vedená v súčasnosti na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., ktorá vychádza z pôvodnej pozemkovknižnej parcely č. 5694, vo vzťahu ktorým je žalovaný 1/ povinnou osobou, proti ktorému môže oprávnená osoba na súde uplatniť svoje nároky podľa zákona č. 161/2005 Z. z., ďalej vo vzťahu k parcele registra „E“ parcela č. 5691/18 o výmere 4836 m², druh pozemku orná pôda, vedená v súčasnosti na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., ktorá vychádza z pôvodnej pozemkovknižnej parcely č. 5691/3 v PKV č. 563, parcele registra „E“ parcela č. 5691/20 o výmere 5499 druh pozemku - orná pôda, vedená v súčasnosti na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., ktorá vychádza z pôvodnej pozemkovknižnej parcely č. 5691/3 PKV č. 563, a parcele registra „E“ parcela č. 5691/114 o výmere 3576 m² druh pozemku orná pôda, vedená v súčasnosti na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., ktorá vychádza z pôvodnej pozemkovknižnej parcely č. 5691/3 v PKV č. 563, vo vzťahu ktorým je žalovaný 2/ povinnou osobou, proti ktorému môže oprávnená osoba na súde uplatniť svoje nároky podľa zákona č. 161/2005 Z. z.

17.1. Vo vzťahu k námietkam žalovaného 1/, že zmluva „Modus vivendi“ ani Apoštolské konštitúcie, na ktoré sa žalobca odvoláva, neopravňujú súčasného žalobcu domáhať sa navrátenia vlastníctva k nehnuteľným veciam podľa zákona č. 161/2005 Z. z. z dôvodu, že nie jej vec prešla do vlastníctva štátu v rozhodnom období, súd prvej inštancie poukázal na to, že otázkou, či je rímskokatolícka cirkev registrovaná na území SR právnym nástupcom po Ostrihonskej kapitule (Ostrihonskej arcidiecéze) riešil Najvyšší súd SR nielen v rozsudku 3 Cdo 119/2002, ale aj okresné a krajské súde na území SR, napr. rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 17Co/257/96 z 10. 09. 1996, ako aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí zo dňa 30. 11. 2010 sp. zn. 2 Cdo 208/2009 (Rímskokatolícka cirkev

so sídlom na Slovensku bola na základe právneho nástupníctva podľa územného princípu vlastníkom všetkých nehnuteľností pôvodne zapísaných v Pozemkových knihách na zahraničné cirkevné právne subjekty, teda aj na Ostrihomskú kapitolu na Slovensku“), rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 200/2010 z 27. 02. 2012 („Rímskokatolícka cirkev bola na území SR štátom uznaná cirkev aj v období, ktoré je podľa zákona č. 161/2005 Z. z. rozhodné pre zmiernenie následkov niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam a bola aj vlastníkom aj tých nehnuteľností, ktoré boli v čase odňatia štátom vedené v Pozemkových knihách na Ostrihomskú arcidiecézu alebo iný zahraničný právny subjekt Rímskokatolíckej cirkvi. Ostrihomská arcidiecéza nemala k týmto majetkom v období odňatia štátom už žiadne práva ani de facto ani de jure. Svätá stolica im právo spravovať tieto majetky odňala 29. 05. 1922 a práve toto územie aj odčlenila od Ostrihomskej arcidiecézy a pripojila k Trnavskej apoštolskej administratúre dňa 02. 09. 1937“), ako aj uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 216/2011-36 z 25. 05. 2011 alebo sp. zn. III. ÚS 373/2012-23 z 23. 08. 2012, nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 42/2011 z 20. 09. 2012, v ktorých nesprávnosť tohto historického výkladu právneho nástupníctva všeobecnými súdmi ústavným súdom vytknutý nebol. Tento záver nespochybňuje ani list od Ostrihomského arcibiskupa (č. I. 494 spisu), ktorý odpovedal na otázky, že „súdom uvedené nehnuteľnosti Ostrihomsko-budapešianska arcidiecéza toho času ani ako vlastný majetok, ani na základe iného právneho titulu, neevidujú, o vyvlastnení štátom predmetným nehnuteľností pri absencii listiny obsahujúcej takéto právne opatrenie nevedia a nemajú vedomosť o takom cirkevnom opatrení na základe ktorého by Rímskokatolícka cirkev bola právnom nástupcom dobového Ostrihomského arcibiskupstva“.

17.2. Za rozhodujúce pre posúdenie právneho nástupníctva Slovenských cirkevných útvarov po Ostrihomskej kapitule považoval prvoinštančný súd potvrdenie Štátneho sekretára Jeho Svätosti pod č. 2172/96/RS z 11. 03. 1996 (č. I 95 spisu), v ktorom Štátny sekretariát - sekcia pre verejné vzťahy so štátmi odvolávajúc sa na Apoštolskú konštitúciu Pápeža Jána Pavla II. nazvanú „Praescriptum sacrosanti“ z 30. 12. 1977, publikovanú v „Acta Apostolicae Sedis“ zv. LXX dňa 31. 05. 1978, ktoré potvrdzuje, že Bratislavsko-trnavská arcidiecéza, Košická arcidiecéza, Nitrianska diecéza s ich súčasnými hranicami v Slovenskej republike sú zákonnými nástupcami na územiach vymedzených katolíckej cirkvi v Uhorsku, a to Ostrihomskej arcidiecézy, Györskej diecézy a Kláštora na území Pannohalma a tiež sú nástupcami čo sa týka majetkov huteľných a nehnuteľných na územiach, ktoré od roku 1918 tvorili časť Československa a v súčasnosti sa nachádzajú v Slovenskej republike, zatiaľ čo vtedy patrili do cirkevného vymedzenia katolíckej cirkvi v Uhorsku. V priebehu konania na strane pôvodného žalobcu Rímskokatolícka cirkev Bratislavsko-trnavská arcidiecéza nastala právna skutočnosť, v dôsledku ktorej sa oprávnenou osobou v konaní o navrátenie vlastníctva podľa zákona č. 161/2005 Z. z. stala Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Nitra. Dňa 14. 02. 2008 bola vyhlásená Apoštolská konštitúcia „Slovachiae sacrorum Antistites“ o vzniku diecéz a zmene hraníc diecéz a cirkevných provincií. Apoštolskou konštitúciou zo 14. 02. 2008 zanikla bratislavsko-trnavská arcidiecéza a boli zriadené nové diecézy. Právne nástupníctvo z pôvodného žalobcu Rímskokatolícka cirkev, Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy so sídlom v Trnave na Rímskokatolícku cirkev, Biskupstvo Nitra, je preukázané vyhlásením Kongregácie biskupov o právnej subjektivite slovenských cirkevných útvarov latinského obradu Prot. č. 621/2003 z 12. 06. 2009 (č. I. 700 spisu) a potvrdením Ministerstva kultúry SR z 16. 03. 2009 o právnej subjektivite Rímskokatolíckej cirkvi, Biskupstvo Nitra (č. I. 702 spisu).

17.3. Skutočnosť, že kat. úz. Y. M. je súčasťou Dekanátu Vráble, a teda územím vymedzenom Apoštolskou konštitúciou Slovachiae Sacrorum Antistites Jeho Svätosti pápeža Benedikta XVI. datovanou 14. 02. 2008 Prot. N. 621/2003, na ktorom sa právnym nástupcom Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy stala Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra vyplýva z dokumentu z 28. 04. 2008, podpísaným Mon. Miroslavom Chovancom, pomocným biskupom, generálnym vikárom RKS Biskupstvo Nitra deliaci Nitriansku diecézu na jednotlivé dekanáty, kde na str. 5 je vymedzená územná pôsobnosť dekanátu Vráble, kde medzi inými katastrálnymi územiami je uvedené aj katastrálne územie Y. M. (č. I. 730 spisu). Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie uznesením č. k. 9C/177/2006-745 z 20. septembra 2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre z 31. januára 2011 rozhodol o pripustení zmeny strán sporu na strane žalobcu tak, že namiesto pôvodného žalobcu do konania vstupuje na jeho miesto Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Nitra, so sídlom Nitra, Nám. Jána Pavla II, č. 7, IČO: 35 593 008. Právny záver o právnom nástupníctve Biskupstva Nitra po Bratislavsko-trnavskej arcidiecéze na základe Apoštolskej konštitúcie „Slovachiae sacrorum Antistites“ vyplýva aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 87/2010 z 16. 03. 2011 uverejneného v Zbierke rozhodnutí

a stanovísk súdov Slovenskej republiky vo zv. 3 ročník 2011 na str. 41 pod poradovým (publikačným) číslom č. 36/2011, ako aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 139/2010 z 10. 03. 2011.

17.4. S poukazom na uvedené mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca je aktívne legitimovanou osobou, a teda osobou oprávnenou podľa § 2 ods. 2 zákona č. 161/2005 Z. z., keďže pôvodným vlastníkom sporných nehnuteľností bolo Ostrihomské arcibiskupstvo (výpis z PKV č. 563 k.ú. Y. M.), ktoré je právnym predchodcom žalobcu.

18.1. Prvoinštančný súd sa ďalej zaoberal otázkou pasívnej vecnej legitímácie žalovaných a uviedol, že povinnou osobou v konaní o navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam podľa zákona č. 161/2005 Z. z. môže byť aj právnická osoba, ktorá spravuje nehnuteľné veci vo vlastníctve Slovenskej republiky. Tento názor potvrdzuje aj uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 111/2012 z 01. 03. 2012, v ktorom Ústavný súd SR poukázal na rozdielny výklad zákona č. 161/2005 Z. z. všeobecnými súdmi a Najvyšším súdom SR v otázke, či pasívne vecne legitimovaným subjektom v konaní o navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam podľa zákona č. 161/2005 Z. z. má byť právnická osoba, ktorá ku dňu účinnosti zákona č. 161/2005 Z. z. spravuje nehnuteľné veci vo vlastníctve Slovenskej republiky, alebo sa v konaní môže oprávnená osoba domáhať vydania veci len voči vlastníkovi. Ústavný súd uviedol: „ak zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k tejto otázke nebolo prijaté, za jeden z možných záverov, ktorý nevykazuje znaky arbitrárnosti a je ústavne udržateľný je ten, že vecne pasívne legitimovaným účastníkom v spore pred súdom má byť vlastník nehnuteľností - štát“. Argumentom „a contrario“ sa pripúšťa aj výklad, že vecne pasívne legitimovaným subjektom v spore o navrátenie vlastníctva podľa zákona č. 161/2005 Z. z. je právnická osoba, ktorá nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu spravuje. Rovnakým spôsobom upravoval označenie povinnej osoby zákon č. 282/1993 Z. z. o zmiernení niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam, ktorý v § 3 povinnú osobu určoval štát, obec, štátom alebo obcou založené alebo zriadené právnické osoby a právnické osoby zriadené štátom, ktoré hospodária s majetkom štátu alebo obce, prípadne ho spravujú a ku dňu ich účinnosti zákona vec držia. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 2 Cdo 162/2006 z 28. 05. 2007 vyslovil názor, že vecne pasívne legitimovaným účastníkom v spore o vydanie nehnuteľností podľa zákona č. 282/1993 Z. z. môže byť nielen vlastník nehnuteľnosti, ale aj právnická osoba spravujúca majetok štátu, ktorá ku dňu účinnosti tohto zákona nehnuteľnosti držala. Zistenie práva správy k sporným pozemkom, a to bez ohľadu na stav zápisu v evidencii nehnuteľností, ovplyvňujú postavenie účastníkov v tomto konaní (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 208/2009 z 30. 11. 2010).

18.2. Z uvedených dôvodov vo vzťahu k parcele registra „C“ parcelné číslo 5691/15 lesný pozemok o výmere 1032 m² tak ako bola vytvorená GP č. 91/2015 pre kat. úz. Y. M., vyhotovený Ing. Jánom Križanom, úradne overeným Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor dňa 13. 09. 2015 pod číslom 1557/2015, ktorá vychádza z pôvodnej pozemkovoknižnej parcely 5691/3 v PKV č. 563, v súčasnosti z parcely registra „E“ parcela č. 5691/214 - orná pôda o výmere 1032 m², vedená na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., ďalej k nehnuteľnostiam k parcele registra „E“ parcela č. 5693/1 o výmere 353135 m², druh lesné pozemky vedená v súčasnosti na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., ktorá vychádza z pôvodnej pozemkovoknižnej parcely č. 5693 v PKV č. 563 a nehnuteľnosti parcely registra „E“ parcela č. 5694 o výmere 40 836 m², druh pozemku lesný pozemok, vedená v súčasnosti na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., ktorá vychádza z pôvodnej pozemkovoknižnej parcely č. 5694, je žalovaný 1/ povinnou osobou, proti ktorej môže oprávnená osoba na súde uplatniť svoje nároky podľa zákona č. 161/2005 Z. z. K námietke žalovaného 1/, že parcela reg. „E“ č. 5693/1“ je v stave reg. „CKN“, tvorená viacerými časťami, z ktorých niektoré sú evidované ako zastavané plochy, ako aj vodné plochy, a preto ich nie je možné vydať, poukázal prvoinštančný súd na to, že parcela č. 5693/1 je vedená ako lesný pozemok, pričom žalovaný 1/ nepopieral, že by predmetné nehnuteľnosti nespravoval a neboli v jeho držbe. Až na pojednávaní dňa 20. 02. 2019 začal namietat' uvedenú skutočnosť. V tomto smere žalovaný 1/ neuniesol dôkazné bremeno na preukázanie, že predmetná parcela registra „E“ parc. č. 5693/1 nie je lesným pozemkom, navyše žalovaný / ako správca predmetnej nehnuteľnosti, tak ako to vyplýva aj z LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., je povinný v prípade, že nemôže vo vzťahu k určitému pozemku, ktorý má v správe, túto správu vykonávať z dôvodu, že tento by mal patriť do správy inému na tom kompetentnému orgánu, vykonať potrebné úkony smerujúce jednak k zmene druhu pozemku a k jeho odovzdaniu do správy príslušného orgánu.

19. Námietku žalovaného 1/, že mu nikdy nevznikla povinnosť vydať nehnuteľnosti, keď právny predchodca žalobcu Rímskokatolícka cirkev, Bratislavsko-trnavská arcidiecéza vo výzve z 26. 08. 2005

č. 4096/05 na vydanie nehnuteľností neuviedla reštitučný titul podľa § 3 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z. a ani do skončenia konania nepreukázala, akým spôsobom prešlo vlastnícke právo k nehnuteľnostiam z PKV č. 563 v kat. úz. Y. M., nepovažovala za dôvodnú. Vo výzve (kópia na č. I. 45 spisu) na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam pod č. 4096/05 adresovanej Lesy SR, štátny podnik, Banská Bystrica, právny predchodca žalobcu uviedol, že podľa zákona č. 161/2005 Z. z. vyzýva Lesy Slovenskej republiky ako povinnú osobu na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam nachádzajúcich sa v kat. úz. Y. M., ktoré tvoria lesný pôdny fond, hospodárske stavby a ostatné stavby súvisiace s nim, ako aj na vydanie investičných lesných ciest a ich častí, ktoré boli vybudované z prostriedkov štátu. Nehnuteľnosti špecifikoval v prílohe k výzve, označil ich číslom pozemkovoknižnej vložky, identifikáciou parciel č. 10308/05 z 10. 08. 2005. Vo výzve bol popísaný prechod práva k nehnuteľnostiam na žiadateľa a vo výzve bolo uvedené, že do vlastníctva štátu prešli nehnuteľnosti z dôvodov uvedených v § 3 ods. 1 písm. c/ zákona odňatím bez náhrady v zmysle zákona č. 142/1947 Zb. o revízií prvej pozemkovej reformy) alebo z dôvodu uvedenom v § 3 ods. 1 písm. h/ zákona (prevzatím bez právneho dôvodu). Ústavný súd vo viacerých rozhodnutiach konštatoval, že pre splnenie požiadavky určitosť výzvy postačuje konkretizovať nehnuteľnosti označením pozemkovoknižnej vložky a katastrálneho územia. Poukázal tiež na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 250/2010-42 z 11. novembra 2010 aj I. ÚS 12/2010-47 z 7. júla 2010. Z uvedeného je zrejmé, že vo výzve oprávnenej osoby postačilo uviesť, že sa domáha navrátenia vlastníctva k nehnuteľným veciam, ktoré prešli do vlastníctva štátu podľa konkrétneho dôvodu § 3 zákona č. 161/2005 Z. z. a nebolo potrebné priamo k výzve doložiť dôkazy preukazujúce naplnenie tvrdeného reštitučného titulu.

20.1. Podľa PKV č. 563 pre kat. úz. Y. M. pod bodom 16 bol vykonaný zápis dňa 30. 06. 1948 č. 3978, ktorým sa zaznamenalo, že podľa návrhu a oznámenia Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave č. B 1767148, účinného na základe ustanovení zákona č. 142/1947 Zb. v znení zákona č. 44/48 a vl. Nariadenia č. 1/48 Sb. v znení vl. Nariadenia č. 90/48 Sb. ako aj v zmysle § 2 a nasl. Zákona č. 329/20 Sb. z. a n. v znení zákona č. 220/1922 Sb. z. a n. poznamenáva sa, že nehnuteľnosti tovarovníctvo pôdohospodárstva zamýšľa prevziať a že sú predmetom revízie podľa zákona č. 142/1947 Sb. v znení zákona č. 44/48 Zb. Podľa oznámenia z Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor, z 11. 06. 2018 titulom nadobudnutia parciel registra „E“ č. 5693/1 a č. 5694 bol výmer č. 3/1948 ako vlastníkom je v LV č. XXXX, kat. Y. M., zapísaná Politická obec Y. M. v celosti, v správe Lesov SR, parcely registra „E“ parcely č. 5691/18, č. 5691/114 a č. 5691/214 (list vlastníctva č. XXXX pre kat. Y. M.) boli do katastra nehnuteľností zapísané v rámci spracovania ROEP titulom Rozhodnutia č. 400/1958 a parcela registra „E“ parc. č. 5691/20 (taktiež LV č. XXXX) titulom Výmeru č. 3/1948, s tým, že vlastníkom je Slovenská republika v správe SPF.

20.2. Z prídelovej listiny vydananej Povereníctvom Pôdohospodárstva a pozemkovej reformy pre kat. úz. Y. M. vyplýva, že predmetom je prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, a to parc. č. 5691/20 roľa o výmere 0,3700 ha, parc. č. 439 zastavané plochy o výmere 0,0831, parc. č. 440 záhrada o výmere 0,0184 ha, parc. č. 448 záhrada o výmere 0,1331 ha, parc. č. 452 zastavané plochy o výmere 0,2831 ha, parc. č. 453 záhrada o výmere 0,6129 ha, parc. č. 5691/16 cesta o výmere 0,2100 ha, parc. č. 5703 cesta o výmere 0,6126 ha, parc. č. 5693/1 les o výmere 35,8809 ha, parc. č. 5694 les o výmere 4,0836 ha, parc. č. 5692 cesta o výmere 0,7251 ha, parc. č. 5679/1 cesta o výmere 0,2410 ha, parc. č. 5665/1 cesta o výmere 0,0705 ha s tým, že Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy vydaním tejto listiny svoluje, aby v pozemkovej knihe kat. úz. Y. bolo vložené vlastnícke právo pre Politická Y. M.. Podľa rozhodnutia č. 400/1958 odboru poľnohospodárstva a lesného hospodárstva rady ONV - Nitra z 30.04.1958 vyplýva, že v pozemkovej reforme boli prídelcovi Y. O. a m. K., rod. F., obyvateľom vo Y. M. XXX, pridelené nehnuteľnosti z revízneho majetku bývalého vlastníka Ostrihomské arcibiskupstvo uvedené pod b.č. 11 v KPP v kat. úz. Y. M. vo výmere 1,6920 ha za prídel. cenu Kčs 3.384. Podľa rozhodnutia o prídele sú prídelci povinní na pridelenom majetku osobne a riadne hospodáriť a plniť podmienky uvedené v prídelovej listine. Menový prídelca pridelené nehnuteľnosti neobhospodaruje, vzdal sa ich v prospech JRD - Y. M.. V dôsledku toho odbor poľnohospodárstva a lesného hospodárstva rady ONV v Nitre vydáva rozhodnutie, ktorým Odbor PLH rady ONV v Nitre zrušuje prídel nehnuteľností vo výmere 1,6920 ha uvedenému prídelcovi a tieto nehnuteľnosti zostávajú vo vlastníctve Čsl. štátu v správe odboru PLH rady ONV v Nitre. Uvedené preukázalo, že predmetné nehnuteľnosti boli zabraté v rámci revízie prvej pozemkovej reformy, teda v rozhodnom období.

21.1. K námietke žalovaného 1/, že právny predchodca Slovenskej republiky (Československá republika) nadobudol vlastnícke právo k predmetu sporu ex lege na základe zákona č. 215/119 Sb. z. a nar. o

zabraní veľkého majetku pozemkového (ďalej len „záborový zákon“), ktorý nadobudol účinnosť dňom 16. 04. 1919, čomu zodpovedá aj zápis v PKV č. 563, kat. úz. Y. M., v ktorej pod B 3 je vyznačená poznámka v znení: „na základe oznámenia št. pozemok. úradu v Prahe pod č.j. 67.299/24-II/4 poznamenáva sa, že nemovitosti tu pod r.č. I 1-72 sú zabrané štátom dľa zák. zo dňa 16. dubna 1919 č. 215 Sb. z. a nar.“, a zápis pod B4, podľa ktorej „pozemkový úrad v Prahe zamýšľa prevziať nemovitosti tu pod r. č. t I 1-72 dľa zák. zo dňa 13. júla 1922 č. 220 Sb. z. a nar.“, súd prvej inštancie uviedol, že v PKV č. 563 sa síce nachádzajú poznámky v časti B. Vlastníctvo, a to pod položkou 3 a 4 tak, ako boli uvedené v predchádzajúcej vete, avšak sama poznámka o zábore a o zamýšľanom prevzatí nehnuteľností nemá účinky prechodu vlastníctva na štát; k právnemu prevzatiu, t. j. k nadobudnutiu vlastníctva k zabranému majetku štátom podľa zák. č. 215/1919 Sb. dochádza až vkladom vlastníckeho práva pre štát na návrh pozemkového úradu - § 26 zák. č. 329/1920 Sb.). Vykonaná poznámka o zamýšľanom prevzatí, nemala za následok právne prevzatie, t. j. nadobudnutie vlastníctva k zabranému majetku štátom. Záborom nadobudol štát vlastnícke právo zabratý majetok prevziať a prideliť. Celý proces pozostával z dvoch fáz, pričom k právnemu prevzatiu, teda k nadobudnutiu vlastníctva k zabranému majetku štátu by došlo až v druhej fáze, keď na návrh pozemkového úradu by súd vykonal vklad jeho vlastníckeho práva do pozemkovej knihy tak, ako to vyplýva z § 26 záborového zákona. Z PKV č. 563 pre kat. úz. Y. M. uskutočnenie druhej fázy a vklad vlastníckeho práva na štát podľa § 26 záborového zákona preukázaný nebol, preto iba zamýšľané prevzatie nehnuteľností nemalo za následok stratu vlastníckeho práva pôvodného vlastníka.

21.2. Tvrdenie žalovaného 1/, že prechod vlastníckeho práva sa udial na základe záborového zákona preto nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a táto skutočnosť nevyplýva ani z PKV č. 563 pre kat. úz. Y. M.. Poznámka o zamýšľanom prevzatí nemala právoplatné účinky prevzatia sporného majetku štátom, ale iba evidenčný význam a sama o sebe nemala žiadny vplyv na trvanie vlastníckeho práva pôvodného vlastníka. Nebola preukázaná existencia žiadneho správneho rozhodnutia o prevzatí nehnuteľností do vlastníctva štátu, v dôsledku čoho sporné nehnuteľnosti do vlastníctva štátu nikdy neprešli. Ani zápis pod položkou 16 došlý 30. júna 1948, že „podľa oznámenia Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave č. B1767148-I učeného na základe ustanovení zákona č. 147/47 Sb. v znení zák. č. 44/48 a vl. nar. č. 1/48 Sb. v znení vl. nar. 90/48 Sb. ako aj zmysle § 2 a nasl. zákona č. 329/20 Sb. z. a n. v znení zákona č. 220/22 Sb. z. a n. poznamenáva sa, že nehnuteľnosti Povereníctvo pôdohospodárstva zamýšľa prevziať a sú predmetom revízie podľa zák. č. 44/48 Sb.“, nemá za následok prechod vlastníctva na štát. Poznámka sama o sebe nemala právne účinky prechodu vlastníctva na štát, a pretože nebolo preukázané, že by došlo k prechodu vlastníctva na štát, ani štát nemohol previesť vlastnícke právo na prídelcov.

21.3. Ďalej prvoinštančný súd dodal, že v zmysle zákona č. 147/1947 Sb. a s poukazom na § 17 zákona č. 147/1947 Sb. (zrejme zákona č. 142/1947 Sb. - pozn. odvolacieho súdu) a súvisiacich zákonov č. 215/1919 Zb. (záborový zákon) a č. 329/1920 Sb. (zákon náhradový) bolo úmyslom štátu odňať predmetnú pôdu žalobcovi, avšak k reálnemu odňatiu pôdy nikdy nedošlo. Predmetné prídelové listiny boli vydané v období, keď zo zápisu v pozemnoknižnej vložke nevyplývalo vlastníctvo Československého štátu, v mene ktorého malo vydať Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy tento pozemok prideliť do vlastníctva prídelcov, pričom v tom čase platil ešte pre pozemkovú knihu intabulačný princíp. Keďže konkrétna listina o odňatí nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 Zb. nebola preukázaná, mohol prvoinštančný súd iba konštatovať, že tieto nehnuteľnosti prešli do vlastníctva štátu bez právneho dôvodu podľa § 3 ods. 1 písm. h/ zákona č. 161/2005 Z. z.

22. Pokiaľ ide parcely registra „E“ parcely č. 5691/18, 5691/20 a 5691/114, v súčasnosti vedené na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., vo vzťahu ktorým je ako správca evidovaný žalovaný 2/ súd prvej inštancie uviedol, že napriek tomu, že došlo uznesením č. k. 9C/177/2006-1345 z 17. augusta 2018 k pripusteniu zmeny strán sporu na strane žalovaných, tak, že vo vzťahu k týmto pozemkom bola pripustená zmena na žalovaného 2/, keďže podľa žalobcu sa ROEPom vykonaným v kat. úz. Y. M., zapísaný do LV č. XXXX pod Z 950/2015 zmenil druh pozemku a tým aj zmena správy predmetných nehnuteľností.

23.1. Prvoinštančný súd po zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov a námietok žalovaného 2/ dospel k záveru, že nenastala predpokladaná právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná. Takouto právnou skutočnosťou nebol ani zápis ROEP do katastra nehnuteľností, ako tvrdil žalobca, pretože v dôsledku tohto zápisu nedošlo k zmene druhu pozemku,

ktorá by zakladala zmenu správy predmetných nehnuteľností, t. j. zmenu povinnej osoby, ako strany sporu na strane žalovaného.

23.2. Súd prvej inštancie súhlasil so žalovaným 2/, že sporné pozemky, v súčasnosti (po zápise ROEP) evidované v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX v správe SPF, boli pôvodne evidované v PKV č. 563 a boli súčasťou pozemku označeného ako parcela č. 5691/3 druh pozemku - roľa o výmere 10 ha 2364 m², pričom žalobca špecifikoval pozemky požadované na navrátenie vlastníctva v pôvodnom návrhu z 28. 08. 2006 tak, že uviedol označenie parcel podľa evidencie v pozemkovej knihe, avšak požadoval len časti pozemkov, ktoré v katastri nehnuteľností podľa registra „C“ tvorili lesné pozemky a aj z identifikácie parcel z roku 2005, ktorá je súčasťou žaloby, vyplýva, že pôvodná parcela č. 5691/3 roľa o výmere 10 ha 2364 m² je tvorená časťami pozemkov, ktoré sú nielen lesnými pozemkami - parcela č. 5691/12, ale aj ornou pôdou. Preto podľa názoru súdu v danom prípade v priebehu konania nedošlo k zmene druhu pozemku, keďže nehnuteľnosti v stave reg. „E“ pod parcelnými č. 5691/18, 5691/20 a 5691/114 boli vytvorené výlučne z parcely č. 5691/3 - orná pôda, ako to vyplýva aj z identifikácie parcel č. 90/2015, konkrétne zo strany č. 1-2 s tým, že výmera uvádzaná v identifikácii parcel z roku 2015, a to 10,2364 ha je totožná s výmerou nehnuteľnosti, ktorú žalobca uviedol v žalobe ako druh pozemku roľa s výmerou 10,2364 ha. Žalobca na pojednávaní dňa 20. 02. 2019 uviedol, že „to, že parcela č. 5691/3 bola lesným pozemkom vplýva z pôvodnej identifikácie parcel, ktorá bola priložená k žalobe a na dopyt súdu doručená ešte raz, pričom v predmetnej identifikácii je predmetná parcela identifikovaná ako parcela č. 5691/12 reg. „CKN“ v podstatne táto parcela následne GP z roku 2006 č. 49/2006 bola zameraná ako parcela č. 5691/12 - lesné pozemky vo výmere 4900 m², podotýkam z pôvodnej pozemno-knižnej parcely č. 5691/3 - roľa o výmere 10 ha 2364 m², z tohto jednoznačne vyplýva, že predmetná nehnuteľnosť je žalovanou z pôvodnej pozemno-knižnej výmery len čiastočne“. Uvedené preukázalo, že parcela č. 5691/3 je žalovanou z pôvodnej pozemnoknižnej výmery len čiastočne, čím žalobca potvrdil, že uplatnenou výzvou u žalovaného 1/ prejavil vôľu na navrátenie vlastníctva výlučne k lesným pozemkom, čo preukázal aj pôvodný žalobný návrh z 28. 08. 2006, preto dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobca si navrátenie vlastníckeho práva k sporným pozemkom, tvoriacim poľnohospodársku pôdu, voči žalovanému 2/ neuplatnil (ani písomnou výzvou a ani žalobou). Urobil tak až zmenou a rozšírením petitu z 20. 06. 2017, ktorý procesný návrh nemôže ani podľa názoru súdu zhojiť žalovaným 2/ namietanú preklúziu práva voči nemu. Uvedené skutočnosti vyvrátili žalobcove tvrdenia o zmene druhu pozemku a zmene správy tohto pozemku, preto pokiaľ si pozemok parcela č. 5691/3 uplatňoval výlučne vo vzťahu k žalovanému 1/, urobil tak nesprávne a nie je možné už rozšíriť žalobu na žalovaného 2/, t. j. SPF.

24.1. Žalobca si právo na navrátenie vlastníctva písomnou výzvou voči žalovanému 2/ v zákonnej prekluzívnej lehote neuplatnil a skutočnosť, že vyzval na navrátenie vlastníctva inú povinnú osobu - žalovaného 1/, nemôže zahojiť absenciu výzvy voči žalovanému 2/, ktorý je zákonným predpokladom na zachovanie práva a na postup pri navrátení vlastníctva podľa reštitučného zákona. Žalobca v zákonnej prekluzívnej lehote (§ 5 ods. 1 reštitučného zákona - do 30. 04. 2006) nesprávne určil povinnú osobu vo vzťahu k spornému pozemku, keďže ich správu nevykonával žalovaný 1/, ktorému zaslal výzvu na navrátenie vlastníctva. Poukázal aj na to, že predmetné nehnuteľnosti sú evidované na LV č. XXXX v správe SPF, pričom pôvodne boli evidované v PKV č. 563 a boli súčasťou pozemku parc. č. 5691/3 druh pozemku - roľa, o výmere 10 ha 2364 m², zo znenia žaloby vyplýva, že žalobca požaduje vydať len tie časti pozemkov, ktoré v katastri nehnuteľností podľa registra „C“ tvorili lesné pozemky. Z identifikácie parcel ktorú pripojil k žalobe vyplýva, že pôvodná parcela č. 5691/3 roľa o výmere 10 ha 2364 m² je tvorená časťami pozemkov, ktoré sú nielen lesným i pozemkami parc. č. 5691/12, ale aj ornou pôdou, vodnými plochami, trvalými trávnatými porastmi. Žalobca teda musel mať vedomosť o tom, že je potrebné rozlíšiť, ktorá povinná osoba v zmysle reštitučného zákona prichádza do úvahy na navrátenie vlastníctva pozemkov, ktoré sú lesnou pôdou a ktoré poľnohospodárskou pôdou, t. j. ornou pôdou a trvalými trávnatými porastmi. Sporné pozemky neboli v čase uplatnenia nároku evidované v katastri nehnuteľnosti na liste vlastníctva a boli len úradne evidované v PKV č. 563, pričom majetková podstata sporných pozemkov bola v katastri nehnuteľností už evidovaná ku dňu účinnosti reštitučného zákona, ako aj v čase podania žaloby (viď identifikácia z roku 2005), a preto žalobca nemohol mať pochybnosti o povinnej osobe, ktorá je príslušná na správu nehnuteľností, určenej podľa druhu pozemku. Zápisom schváleného ROEP pre kat. úz. Y. M. do KN pod Z 950/2015 nedošlo k zmene druhu pozemkov a ani k zmene správy sporných pozemkov. Z listín doložených v spise, a to identifikácii parcel, geodetickej dokumentácie, geometrických plánov jednoznačne vyplýva, že sporné pozemky mali

vždy poľnohospodársky charakter a boli v katastri nehnuteľností evidované ako orná pôda a predtým v pozemkovej knihe ako roľa, t. j. k zmene druhu pozemku počas tohto sporového konania nedošlo.

24.2. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade nenastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv a povinností, ktorou nie je zápis ROEP, ktorým v tomto prípade nedošlo k zmene druhu pozemku, ktorá by zakladala zmenu správy predmetných nehnuteľností, teda povinnej osoby. Uvedenému nasvedčuje to, že právo žalobcu na vydanie sporných pozemkov evidovaných na LV č. XXXX vo vzťahu k žalovanému 2/ zaniklo dňa 30. 04. 2006 uplynutím lehoty na podanie písomnej výzvy u žalovaného 2/ ako povinnej osoby, preto právne účinky spojené s podaním žaloby dňa 28. 08. 2006 vo vzťahu k žalovanému 2/ neboli, preto súd prvej inštancie žalobu voči žalovanému 2/ zamietol.

25. Z vyššie uvedených dôvodov prvoinštančný súd žalobe žalobcu vyhovel vo vzťahu k žalovanému 1/, ktorého zaviazal vydať a navrátiť žalobcovi vlastníctvo k nehnuteľnosti, a to parcela registra „C“ parc. č. 5691/15 - lesný pozemok o výmere 1032 m², vytvorená na základe GP č. 91/2015 pre kat. úz. Y. M., vyhotovený Ing. Jánom Križanom, úradne overený Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom dňa 13. 10. 2015 pod č. 1557/2015 a nehnuteľnostiam vedených na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., a to parcela registra „E“ parc. č. 5693/1 - lesný pozemok o výmere 353135 m², parcela registra „E“ parc. č. 5694 - lesný pozemok o výmere 40836 m² spolu s nasledovnou dokumentáciou: plán starostlivosti o lesy, všeobecnú časť plánu starostlivosti o lesy, opis porastov, plán hospodárskych opatrení, plochovú tabuľku, prehľadové tabuľky, obrysovú a porastovú mapu, ťažbovú mapu, evidenčnú časť programu starostlivosti o lesy, prieskum a plán lesnej dopravnej siete, prieskum a plán zahrádzania bystrím v lesoch, plán lesno-technických meliorácií, ekonomický prieskum vrátane vyčíslenia dosahov osobitného spôsobu hospodárenia a ocenenie lesného majetku, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo vzťahu k žalovanému 2/ žalobu zamietol.

26.1. O trovách konania vo vzťahu žalobca a žalovaný 1/súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, konštatujúc, že žalobca v žalobe z 20. 08. 2006 o vydanie nehnuteľných vecí a následne zmenou žaloby, pripustenou uznesením súdu č. k. 9C/177/2006-1345 z 17. augusta 2018, sa domáhal voči žalovanému 1/ vydania nehnuteľností o výmere 420 603 m² (parc. č. 5691/15 - lesný pozemok o výmere 1032 m², parcela registra „E“ parc. č. 5693/1 - lesný pozemok o výmere 353135 m², parcela registra „E“ parc. č. 5694 - lesný pozemok o výmere 40836m², parcely č. 5691/1 lúka o výmere 5700 m² a parcely č. 5695 lúka o výmere 19900 m² pôvodne zapísaných v PKV č. 563), žalobca bol voči žalovanému 1/ úspešný 93,91 % zo žalovanej výmery nehnuteľností uplatňovanej voči žalovanému 1/ o celkovej výmere 420 603 m²).

26.2. V časti o vydanie parcely registra „E“ parc. č. 5693/1 - lesný pozemok o výmere 353135 m², parcela registra „E“ parc. č. 5694 - lesný pozemok o výmere 40836m², parcely č. 5691/1 lúka o výmere 5700 m² a parcely č. 5695 lúka o výmere 19900 m² pôvodne zapísaných v PKV č. 563, súd prvej inštancie konanie pre späťvzatie žaloby v tejto časti zastavil, pričom žalobca zaviniel čiastočné zastavenie konania. Uvedené skutočnosti prvoinštančný súd zohľadnil na strane žalovaného 1/ tak, že mal v úspech v zastavujúcej časti, t. j. úspech žalovaného 1/ bol 6,09 %. Žalobca bol voči žalovanému 1/ úspešný v 87,82 % (93,91 % - 6,09 %) a v takomto rozsahu mu súd priznal aj náhradu trov konania, o výške ktorých rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku.

26.3. O trovách konania vo vzťahu žalobca a žalovaný 2/ súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanému 2/, ktorý bol v konaní v plnom rozsahu úspešný, pretože súd žalobu voči nemu v celom rozsahu zastavil, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku.

27. Vzhľadom na to, že v konaní vznikli štátu trovy, ktoré platil z rozpočtových prostriedkov za preklady vo výške 45,14 eura (1360 Sk) nachádzajúce sa na č. I. 465 spisu, a vo výške 68,49 eura (č. I. 1057 spisu), rozhodoval prvoinštančný súd aj o nároku štátu na náhradu týchto trov a priznal štátu nárok na náhradu trov konania, ktoré platil v konaní, a to voči žalobcovi v rozsahu 6,09 % a voči žalovanému 1/ v rozsahu 93,91 % podľa výsledku sporu (§ 255 ods. 2 CSP), keďže žalobca bol voči žalovanému 1/ v konaní o jeho žalobe na vydanie nehnuteľnosti neúspešný v rozsahu 6,09 %, ktorý bol zároveň úspechom žalovaného 1/ a žalovaný 1/ bol neúspešný v rozsahu 93,91 %, ktorý bol zároveň úspechom žalobcu, preto sú povinní nahradiť štátu trovy konania, ktoré boli hradené z rozpočtových prostriedkov štátu

podľa ich neúspechu v konaní, o výške ktorých rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozhodnutia. Okresný súd vynaložil trovy tlmočného z rozpočtových prostriedkov, t. j. z prostriedkov štátu. Konanie začalo za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku a za účinnosti § 148 ods. 1 OSP, podľa ktorého štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom (teraz „stranám sporu“) právo na náhradu trov konania, ktoré platil, a ak sú u niektorého účastníka predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal. To znamená, že náhradu trov konania bolo možné uplatniť proti tomu účastníkovi konania, ktorého by podľa výsledku konania postihovala povinnosť nahradiť trovy konania druhému účastníkovi. Štát mal právo na náhradu trov, ktoré platil proti účastníkovi, u ktorého neboli dané predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, a to vo výške zodpovedajúcej pomeru úspechu podľa výsledku konania. Ak na strane účastníka boli splnené podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov, trovy, ktoré by inak pripadli na tohto účastníka podľa výsledku konania, znášal štát. Nebolo rozhodujúce, či sa účastníkovi rozhodnutím súdu priznalo oslobodenie od súdnych poplatkov, či boli inak splnené podmienky na priznanie oslobodenia podľa § 138, alebo či bol účastník oslobodený od súdnych poplatkov vecne alebo osobne podľa § 4 zákona o súdnych poplatkoch. Ustanovenie § 148 ods. 1 OSP nemá ekvivalent v novom procesnom predpise, účinnom v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, t. j. v Civilnom sporovom poriadku. Nebol však dôvod na to, aby súd na tom základe prehliadol skutočnosť, že zo strany štátu boli v konaní vynaložené finančné prostriedky na vykonanie dôkazu. Vzhľadom na to, že Civilný sporový poriadok neobsahuje výslovnú úpravu práva štátu na náhradu jeho výdavkov, ktoré platil, teda či štát má alebo nemá právo na náhradu výdavkov vynaložených z rozpočtových prostriedkov súdu, a vzhľadom na to, že v tomto smere Civilný sporový poriadok neobsahuje ani prechodné ustanovenie pre rozhodovanie súdu o náhrade trov štátu vynaložených v konaní začatom do 30. 06. 2016, súd v súlade s čl. 4 ods. 1 a 2 CSP a s prihliadnutím na princíp všeobecnej spravodlivosti dospel k tomu, že od štátu nemožno spravodlivo požadovať, aby znášal náklady tohto sporového konania. Na strane žalobcu a žalovaného 1/, preto nevzhliadol dôvody na oslobodenie od súdnych poplatkov. Na základe uvedeného dospel k záveru, že na daný prípad je potrebné vo vzťahu k štátu analogicky aplikovať § 259 CSP a § 258 CSP, podľa ktorého nárok na náhradu výdavkov má aj iná osoba, ktorej pri dokazovaní vznikne povinnosť, ktorá je spojená s jej výdavkami. Dôvodová správa zákonodarcu k § 259 CSP uvádza, že toto ustanovenie pokrýva aj potenciálne výdavky štátu. Žiadne ustanovenie aktuálne účinného procesného predpisu takýto nárok štátu alebo aj inej osoby výslovne nevyklucuje. Na dôvazok poukázal aj na § 155 ods. 2 CSP, podľa ktorého „trovy spojené s tým, že strana koná v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie, znáša štát“, čím zákon štátu odníma právo na náhradu jeho výdavkov súvisiacich s tlmočením (pri splnení podmienok § 155 ods. 1 CSP). Štát je potrebné považovať za inú osobu, ktorej môžu vzniknúť výdavky v súvislosti s dokazovaním, a z toho vyplýva aj právo štátu na ich náhradu po splnení zákonných podmienok. Z uvedených dôvodov považoval prvoinštančný súd za správne, aby bolo priznané právo štátu na náhradu jeho výdavkov v plnom rozsahu s tým, že tieto výdavky sú povinní zaplatiť podľa výsledku sporu tak žalobca, ako aj žalovaný 1/, pričom zohľadnil neúspech žalobcu a žalovaného 1/. O výške náhrady výdavkov štátu rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia, ktoré vydá súdny úradník.

28. Proti tomuto rozsudku v časti výroku II., IV. a VI. podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný 1/, žiadajúc odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku zmenil tak, že žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietne a žalovanému 1/ prizná náhradu trov konania. Namietal, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne aj k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Žalobca odôvodňuje svoj nárok tým, že mu bolo v rozhodnom období odňaté vlastnícke právo k nehnuteľnostiam tvoriacim predmet sporu, a to bez náhrady, úpravou pozemkového vlastníctva v zmysle pozemkových reforiem, alebo bez právneho dôvodu, o čom svedčí aj zápis v pozemkovoknižnej vložke (ďalej len „PKV“) č. 563 pod B 16 z 30. 06. 1948. Tvrdil, že nároky voči žalovanému 1/ ako povinnej osobe si uplatnil v prekluzívnej lehote výzvou, ktorá obsahovala všetky podstatné zákonné náležitosti. Keďže v prekluzívnej lehote do 30. 06. 2006 nedošlo medzi žalobcom a žalovaným 1/ k uzatvoreniu dohody o vydaní nehnuteľností, žalobca sa svojho nároku domáhal súdnou cestou. Základným argumentom žalovaného 1/ bolo, že vlastníctvo na štát neprešlo zo žalobcu v rozhodnom období, ale až na základe zákona č. 215/1919 Sb. z. a n. Reštitučná výzva, ktorú obdržal od žalobcu nespĺňala náležitosti podľa § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam. Argumentoval aj nedostatkom pasívnej legitímácie, keďže nie je vlastníkom nehnuteľností tvoriacich predmet sporu, ale len ich správcom.

29. Vzhľadom na to, že nie je vlastníkom nehnuteľností, ale len ich správcom, je ako vlastník evidovaná Slovenská republika. Štát sa prostredníctvom Reštitučného zákona zmocnil ako správcu svojho majetku LESY SR za neho konať vydaním nehnuteľných vecí, ale len vo forme dohody o vydaní nehnuteľných vecí v zmysle § 5 ods. 2 Reštitučného zákona. Zároveň však nebola založená pasívna vecná legitímácia v konaní o vydanie nehnuteľností o navrátenie vlastníckeho práva. V súvislosti s posúdením pasívnej vecnej legitímácie poukázal na to, že otázka pasívnej legitímácie žalovaného 1/ bola a je predmetom viacerých obdobných konaní na súdoch Slovenskej republiky, ako aj na Ústavnom súde Slovenskej republiky, pričom doposiaľ absentuje zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, o ktoré by bolo možné sa pri jej posudzovaní oprieť. Súd prvého stupňa sa preto v odôvodnení svojho rozsudku odvoláva na Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 01. 03. 2012, sp. zn. IV.ÚS 111/2012, ktoré sa zaoberalo práve sťažnosťou v obdobnej právnej veci, ktorú podal žalobca z dôvodu, že tak Okresný súd Galanta, ako súd prvého stupňa (sp. zn. 6C/214/2007), ako aj Krajský súd Trnava (sp. zn. 10Co/129/2010) ako odvolací súd, zamietli jeho žalobu na vydanie nehnuteľností okrem iného aj pre nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného 1/ v konaní. Žalovaní 1/ vytýkali prvoinštančnému súdu, že sa nesprávne pridržal záveru Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/162/2006, v zmysle ktorého je pasívne legitímovaná aj osoba, ktorá má nehnuteľnosti v správe. Zdôraznil, že z § 5 ods. 1 a 2 Reštitučného zákona vyplýva, že žaloba na súd musí smerovať proti Slovenskej republike, resp. vlastníkovi, ktorý je zapísaný na liste vlastníctva, pričom voči správcovi sa nárok uplatnil len výzvou, ktorej výsledkom mala byť dohoda. Ak však k dohode neprišlo, žaloba na súd musí smerovať proti vlastníkovi nehnuteľností.

30.1. V súvislosti s náležitosťami výzvy dodal, že Reštitučný zákon ich presne nedefinuje. Z obsahových náležitostí je nevyhnutný status oprávnenej osoby, status povinnej osoby, dodržanie hmotnoprávnej lehoty končiacej 30. 04. 2006 a preukázanie dôvodu na navrátenie vlastníckeho práva v zmysle § 3 Reštitučného zákona. Prvoinštančný súd dospel k nesprávnemu záveru, že námietka žalovaného 1/, podľa ktorej vo výzve na vydanie nehnuteľností nebol riadne uvedený reštitučný titul a žalobca ani do skončenia prvoinštančného konania nepreukázal, akým spôsobom a v akom období prešlo vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na štát, nie je dôvodná, pretože vo výzve bolo uvedené, že do vlastníctva štátu prešli nehnuteľnosti z dôvodov uvedených v § 3 ods. 1 písm. c/ Reštitučného zákona odňatím bez náhrady alebo z dôvodu podľa § 3 ods. 1 písm. h/. Vychádzal pritom z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 250/2010 z 11. 11. 2010, sp. zn. I. ÚS 12/2010 z 07. 07. 2010. Správne súd prvej inštancie konštatoval, že už vo výzve bolo potrebné uviesť konkrétne dôvody v zmysle § 3 Reštitučného zákona.

30.2. Žalobca vo výzve uviedol len alternatívne dôvody na navrátenie vlastníctva, a to z dôvodu právnej istoty, ak by sa v konaní preukázalo, že nehnuteľnosti prešli do vlastníctva štátu bez právneho dôvodu, pretože v čase, kedy podával žalobu, nedisponoval dokladom, ktorý by preukazoval, akým titulom prešlo vlastníctvo nehnuteľností na štát. Do pozornosti odvolacieho súdu dal nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 419/09 z 15. 12. 2009, v zmysle ktorého na riadne uplatnenie práva na navrátenie vlastníctva nepostačuje vo výzve odkázať na PKV a katastrálne územie, ale náležite a prehľadne označiť všetky nehnuteľnosti, ktoré oprávnená osoba žiada vydať prostredníctvom aktuálnych údajov katastra nehnuteľností.

30.3. Žalobca vo výzve nesplnil požiadavku prehľadnosti označenia všetkých nehnuteľností, pretože uviedol neurčitú výmeru, ktorú žiadal vydať tým, že ju označil ako „časť“ a nehnuteľnosti presne špecifikoval až v podaní z 08. 06. 2017, čo je viac ako 11 rokov po uplynutí prekluzívnej doby. Je neprípustné, aby oprávnená osoba dávala osobe povinnej reštitučnou výzvou na výber, ktoré nehnuteľnosti, resp. v akej časti jej má vydať. Na podporu uvedených tvrdení poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 150/09, ktoré sa týka konania pred Okresným súdom Topoľčany sp. zn. 6C/96/2007 z 28. 04. 2008, o ktorom následne rozhodoval Krajský súd v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 25Co/70/2008 z 12. 11. 2008. Problematiku reštitučných výziev riešil Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 4Cdo/247/2009. Poznamenal, že je potrebné preukázať aj dôvod na navrátenie vlastníckeho práva. Náležitosťami výzvy na vydanie nehnuteľností sa zaoberal aj Krajský súd v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 9Co/28/2012 z 29. 11. 2012, v ktorom uviedol, že výzva žalobcu v obdobnom konaní bola neurčitým a nekonkrétnym právnym úkonom, pričom výzva nekonkretizovala a ani nepreukazovala skutočnosti podľa § 3 Reštitučného zákona, teda niektorý z dôvodov na navrátenie vlastníctva, vymenovaných v § 3 ods. 1. Keďže žalobca si v lehote do 30. 04. 2006 neuplatnil právne

relevantným spôsobom svoje právo na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam, jeho právo v zmysle § 5 ods. 1 zaniklo.

31.1. Spôsob uplatnenia tzv. reštitučnej požiadavky žalobcom v prejednávanej veci nie je možné považovať za riadny a je neprípustné, aby v konaní pred súdom žalovaný 1/ preukazoval skutočnosť týkajúcu sa prechodu nehnuteľností do vlastníctva štátu, ktoré mal bez akýchkoľvek pochybností o ich správnosti preukázať žalobca. Namietal, že v konaní pred súdom prvej inštancie sa nepodarilo jednoznačne preukázať, akým spôsobom došlo k prechodu vlastníctva na štát a či sa tak stalo na základe niektorého z dôvodov podľa § 3 Reštitučného zákona v rozhodnom období, pričom súd žalobe vyhovel aj keď vyhodnotil, že vlastníctvo na štát prešlo bez právneho dôvodu v zmysle § 3 ods. 1 písm. h/.

31.2. Zdôraznil, že jedným z nevyhnutných predpokladov riadneho uplatnenia práva na navrátenie vlastníctva je prechod vlastníckeho práva na štát v období podľa § 2 ods. 2 Reštitučného zákona. Žalovaný 1/ v konaní opakovane poukazoval na to, že právny prevodca SR nadobudol vlastnícke právo k predmetu sporu ex lege, na základe zákona č. 215/1919 Sb. z. a n. o zabránení veľkého majetku pozemkového, ktorý nadobudol účinnosť dňom 16. 04. 1919. Uvedenému zodpovedá aj zápis v PKV č. 563, v ktorej je pod B3 vyznačená plomba, že boli zabrané štátom. Prvoinštančný súd sa odvoláva na to, že samotná poznámka uvádzaná o zábore pod B3, ako aj poznámka pod B4 uvedenej PKV nemá účinky prechodu vlastníctva na štát a nemôže podľa § 26 zákona č. 329/1920 Zb. o prevzatí a náhrade za zaberaný majetok (tzv. Náhradový zákon), k nadobudnutiu vlastníctva k zabranému majetku štátom došlo až vkladom vlastníckeho práva pre štát na základe pozemkového úradu. Takáto interpretácia súdu je nesprávna, pretože podľa § 26 sa uvedený postup uplatňoval výlučne pri poznámke zamýšľaného prevzatia. V predmetnej veci nejde o zamýšľané prevzatie, ale o zábor. Postup podľa záborového zákona nevyžadoval, ako to nesprávne uviedol prvoinštančný súd, rozhodnutie žiadnej ďalšej autority ani intabuláciu nevyžadoval. V zmysle § 5 Záborového zákona, záborom získal štát dispozičné právo k zabranému majetku. O zamýšľanom prevzatí hovorí výlučne poznámka pod B4 PKV č. 563, pričom zamýšľané prevzatie je vyznačené s účinnosťou podľa iného predpisu, ako v prípade poznámky pod B3. Poznámka pod B3 bola vyznačená podľa Záborového zákona a pod B4 podľa Náhradového zákona, čo dosvedčuje pravdivosť argumentácie žalovaného 1/, podľa ktorej vlastníctvo k nehnuteľnostiam tvoriacim predmet sporu prešlo na predchodcu Slovenskej republiky ex lege a poznámka pod B4 bola výlučne evidenčného charakteru, pričom svoj podklad má v § 3 ods. 2 Reštitučného zákona. Poznamenal aj to, že poznámka pod B16 PKV č. 563, na ktorej založil svoju argumentáciu o odňatí nehnuteľností, v rozhodnom období žalobca, hovorí len o zamýšľanom prevzatí, pričom žiadne ďalšie poznámky týkajúce sa vlastníckeho práva v prospech štátu v rozhodnom období v PKV č. 563 vyznačené neboli. Argumentácia žalobcu o odňatí v rozhodnom období, ktorá je základným predpokladom uplatnenia práva na navrátenie nehnuteľností je nedostatočná, pretože absencia listiny o odňatí nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, a ktorá má podľa zdôvodnenia okresného súdu preukazovať reštitučný dôvod podľa § 3 ods. 1 písm. h/ Reštitučného zákona preukazuje opak, a to že nehnuteľnosti prešli do vlastníctva štátu a priamo zo zákona na základe Záborového zákona, ktorý nevyžadoval na potvrdenie tejto skutočnosti vydanie žiadneho konkrétneho dokladu, resp. ani intabuláciu.

32.1. Žalovaný 1/ upriamil pozornosť na Výmer č. 3/1948, ktorá s listinou - Zrušenie prídelu č. 400/1958 má preukazovať, že nehnuteľnosti tvoriace predmet sporu boli zabraté v rámci revízie prvej pozemkovej reformy v rozhodnom období. Zrušenie prídelu sa týka len nehnuteľností pridelených O. a manželke K. rod. F. - parcel č. 5683/4 (roľa) a 5691/18 (roľa), ohľadom ktorých žalovaný 1/ nie je pasívne legitimovaný, pretože sa neskôr, po zmene strany sporu pred súdom prvej inštancie, žiadali vydať voči žalovanému 2/. Nie je preto zrejmé, aký by mala mať táto listina vplyv na právny režim nehnuteľností, ktoré žalobca žiada vydať voči žalovanému 1/. Pokiaľ ide o výmer č. 3/1948 parcela č. 5691/3 a neskôr podľa nového GP č. 91/2015 vznikla parcela č. 5691/15, nebola predmetom dokladu, teda nebola prídelovou listinou pridelená Politickej obci Y. M.. Vo vzťahu k tejto parcele žalobca ani čiastočne nepreukázal, akým spôsobom mala prejsť na štát a aký mal byť dôvod na navrátenie vlastníctva v zmysle § 3 Reštitučného zákona, a to aj napriek tomu, že tento dôvod mal byť riadne preukázaný už pri podaní reštitučnej výzvy. S uvedenými skutočnosťami sa súd prvej inštancie nevysporiadal a aj napriek tomu uložil žalovanému 1/ vydať aj predmetné parcely.

32.2. Poukazujúc na § 6 písm. b/ Reštitučného zákona uviedol, že sa nenavracia vlastníctvo k pozemku, ktorý bol po prechode alebo prevode do vlastníctva štátu zastavaný. Parcela registra „E“ č. 5693/1, ktorú žalobca žiadal vydať v celosti, je podľa identifikácie parcel č. 90/2015, ktorá je súčasťou súdneho spisu v stave „C“ v časti parcely č. 5695/3 druhom pozemku zastavaná plocha, nádvorie, ku ktorej sa

vlastníctvo nenavracia. Rovnako tak podľa identifikácie parciel č. 90/2015 parcela registra „E“ č. 5693/1 je v stave „C“ lesným pozemkom len v niektorých častiach. Vlastníkom parciel č. 5704/10 a 5704/11 je v podiele 1/1 k celku SVP š. p., ktoré sú vodnými plochami a vlastníkom parciel č. 5693/5 a 5693/6 je v podiele 1/1 k celku Obec Y. M. (LV č. XXXX). Argumentácia súdu, podľa ktorej námietky žalovaného 1/ sú neopodstatnené a žalovaný 1/ ohľadom týchto námietok neunesol dôkazné bremeno, uviedol, že nie zavinením žalovaného 1/došlo po vykonaní ROEP k preneseniu parciel registra „E“ do registra „C“ k zmene druhov pozemkov a rozčleneniu parciel registra „E“ na menšie časti, z ktorých niektoré sú vo vlastníctve súkromných osôb, resp. v správe iných osôb ako žalovaného 1/ ROEP sa vykonával z dôvodu, aby sa zosúladiли údaje zo starej evidencie pozemkov s reálnym stavom a aby boli prenesené do aktuálnej evidencie reflektujúcej súčasné usporiadanie pozemkov.

33.1. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti výrokov III., IV. a V. podal v zákonnej lehote odvolanie aj žalobca, žiadajúc odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku III. a V. zmenil tak, že žalovaný 2/ je povinný vydať a navrátiť žalobcovi vlastníctvo k nehnuteľnostiam: parc. č. 5691/18 druh pozemku orná pôda o výmere 4836 m², parc. č. 5691/20 druh pozemku orná pôda o výmere 5499 m², parc. č. 5691/114 druh pozemku orná pôda o výmere 3576 m² zapísané na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., vedený Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor, ako parcela registra „E“, všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

33.2. Namietal, že pokiaľ ide o napadnutý výrok č. III, súd prvej inštancie žalobu v tejto časti zamietol z dôvodu, že podľa jeho názoru predmetné nehnuteľnosti neboli výzvou na vydanie nehnuteľností uplatnené v zákonom stanovenej lehote voči žalovanému 2/. S uvedeným nesúhlasí, pretože si uplatnil vydanie nehnuteľností výzvou z 07. 09. 2005. Výzva bola podaná na nehnuteľnosti tak, ako boli v tom čase evidované v stave katastra nehnuteľností C-KN s identifikáciou na pozemnoknižný stav. V čase podania výzvy bolo zo všetkých dokumentov, ktoré mal k dispozícii zrejme, že nehnuteľnosti sú ku dňu účinnosti Reštitučného zákona evidované ako lesné pozemky, preto adresoval výzvu na vydanie nehnuteľností len správcovi LESY SR. Iný spôsob evidencie nebol známy až do času, kedy v kat. úz. Y. M. prebehlo konanie ROEP a až do roku 2015 bola časť nehnuteľností evidovaná v správe SPF. Poukázal na § 8 ods. 3 Zákona č. 161/2005 Z. z. Povinná osoba Lesy SR si túto povinnosť nespĺnili a neupovedomili žalobcu ako oprávnenú osobu o tom, že správcom časti nehnuteľnosti by mala byť iná osoba - SPF. Vzhľadom k uvedenému nie je potom v súlade s Reštitučným zákonom, aby žalovaný 2/ namietal svoju pasívnu legitimitáciu, keď od neho žalobca žiada nehnuteľnosti, ktoré sa mu ako správcovi dostali do správy až na základe konania ROEP, pričom do uvedeného momentu sa správy od žalovaného 1/ žiadnym spôsobom nedomáhal, hoci správu poľnohospodárskych pozemkov má žalovaný 2/ zverenú zákonom. Nemožnosť určenia správcu nehnuteľnosti medzi žalovanými nemôže byť na úkor žalobcu ako oprávnenej osoby, preto s poukazom na účel Reštitučného zákona žiada, aby odvolací súd žalobe v tejto časti vyhovel. Pokiaľ ide o ostatné napadnuté výroky priamo nadväzujúce na výrok č. III., v prípade ak odvolací súd odvolaniu vyhovie a zmení rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku III., musí zmeniť aj výrok V. a VI. tak, že žalobca nebude zaviazaný platiť žiadne trovy konania. Záverom dal do pozornosti rozhodnutia odvolacieho súdu v obdobných veciach žalobcu.

34. K odvolaniu žalobcu a k odvolaniu žalovaného 1/ sa písomne vyjadril žalovaný 2/, ktorý uviedol, že v celom rozsahu trvá na námietkach o preklúzii práva, o nesplnení reštitučného titulu, o zachovaní druhu pozemku a správy sporných nehnuteľností v priebehu celého konania. Poukázal pritom na podrobné odôvodnenie námietok v jeho záverečnom písomnom vyjadrení z 25. 04. 2019, ktoré je potrebné považovať aj za súčasť tohto vyjadrenia. Konštatoval, že prvoinštančný súd v bode 75. rozsudku podrobne vyargumentoval skutkový stav, ktorý mal za preukázaný s poukazom na množstvo skutkových zistení, svedčiacich o tom, že nenastala taká právna skutočnosť, ktorá by odôvodnila záver súdu o zachovaní právnych účinkov spojených s podaním žaloby vo vzťahu k SPF, t. j. o včasnom uplatnení práva u tejto povinnej osoby v zmysle Reštitučného zákona. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP žalobca bližšie neodôvodnil a nešpecifikoval, ktoré skutkové zistenia súdu prvej inštancie považuje za nesprávne. Žalobca v odvolaní neuviedol, čo považuje za rozporuplné medzi vykonanými dôkazmi a skutkovými zisteniami, ku ktorým dospel súd a k vykonaným dôkazom sa vôbec nevyjadril. Dôkaznú núdzu, resp. nedôvodnosť žaloby sa žalobca snaží nahradiť s poukazom na judikatúru Krajského súdu v Nitre. Do pozornosti odvolacieho súdu dal § 1 Reštitučného zákona a § 1 ods. 1 zákona č. 282/1993 Z. z. o zmiernení niektorých majetkových krív spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam, ktoré vyjadrujú účel a cieľ reštitučných zákonov. Ani s prihliadnutím na tieto ustanovenia nie je možné tak extenzívne vykladať znenie zákona, aby bolo žalobcovi umožnené navrátenie vlastníckeho práva

bez akýchkoľvek dôkazov a bez preukázania základných podmienok navrátenia vlastníckeho práva, ustanovených reštitučným zákonom, najmä opomenutím ustanovení o zániku práva, na ktorý je súd povinný prihliadať ex offio. Takéto meritórne rozhodnutie súdu, ktoré by bolo vždy v prospech oprávnenej osoby, by bolo v rozpore s reštitučnými zákonmi, ako aj v rozpore s procesnými princípmi CSP, a zároveň by bolo aj porušením rovnosti procesných práv strán sporu.

35. Krajský súd ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) po zistení, že obe odvolania boli podané oprávnenými osobami v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu a ani odvolanie žalovaného 1/ nie je dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v merite veci ako aj závislých výrokoch o náhrade trov konania a trov konania štátu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

36.1. Podľa § 387 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok účinný od 01. 07. 2016), odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

36.2. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

37.1. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam (ďalej aj reštitučný zákon“) vlastnícke právo sa vracia k nehnuteľným veciam, ktoré tvoria a/ poľnohospodársku pôdu, b/ hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej hospodárskej usadlosti, c/ lesný pôdny fond, hospodárske stavby a ostatné stavby súvisiace s ním, d/ podiely spoločnej nehnuteľnosti.

37.2. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 161/2005 Z. z., právo na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam podľa odseku 1 môže uplatniť oprávnená osoba, ktorou je registrovaná cirkev a náboženská spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky vrátane ich útvarov, ktoré majú právnu subjektivitu, ktorých nehnuteľná vec prešla do vlastníctva štátu, obce v období od 8. mája 1945, židovským náboženským obciam od 2. novembra 1938 do 1. januára 1990 spôsobom uvedeným v § 3.

37.3. Podľa § 3 ods. 1 písm. c/ zákona č. 161/2005 Z. z., oprávnenej osobe sa navráti vlastníctvo k nehnuteľným veciam, ktoré prešli do vlastníctva štátu alebo obce na základe odňatia bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy alebo podľa zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme (trvalej úprave vlastníctva k poľnohospodárskej a lesnej pôde).

37.4. Podľa § 3 ods. 1 písm. h/ zákona č. 161/2005 Z. z., oprávnenej osobe sa navráti vlastníctvo k nehnuteľným veciam, ktoré prešli do vlastníctva štátu alebo obce na základe prevzatia bez právneho dôvodu.

37.5. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 161/2005 Z. z. s lesnými pozemkami sa vydajú aj investičné lesné cesty alebo ich časti podľa osobitného predpisu vybudované z prostriedkov štátu. Nehnuteľná vec sa vydá oprávnenej osobe s dokumentáciou, ktorá k tejto príslúcha.

37.6. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z., povinnou osobou je právnická osoba, ktorá ku dňu účinnosti tohto zákona spravuje nehnuteľné veci vo vlastníctve Slovenskej republiky, obce alebo nehnuteľnú vec drží.

37.7. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z., právo na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam môže uplatniť oprávnená osoba písomnou výzvou voči povinnej osobe do 30. apríla 2006, ak v tejto lehote preukáže skutočnosti podľa § 3. Neuplatnením práva v tejto lehote právo zaniká.

37.8. Podľa § 6 zákona č. 161/2005 Z. z., vlastníctvo sa nenavracia k a/ pozemku, na ktorom bol po prevode alebo prechode do vlastníctva štátu zriadený cintorín, b/ pozemku, ktorý bol po prechode alebo prevode do vlastníctva štátu zastavaný; ak bol pozemok zastavaný stavbou, ktorá slúži zariadeniam telesnej kultúry, zdravotníctva, kultúry, na poskytnutie služieb sociálnej starostlivosti alebo sociálnych služieb na pracovnú rehabilitáciu a zamestnávanie telesne postihnutých osôb a na školské účely, nemožno vydať ani priľahlé pozemky slúžiace na tieto účely, c/ pozemku, na ktorom bola zriadená záhradková alebo chatová osada, d/ pozemku, na ktorom sú telovýchovné a športové zariadenia, e/ pozemku, ktorý slúži na účely obrany štátu, ťažbu vyhradených nerastov, chráneného areálu, národnej prírodnej pamiatky, chráneného krajinného prvku alebo ich ochranného pásma s tretím stupňom alebo štvrtým stupňom ochrany.

38. Ak je odvolací súd toho názoru, že prvoinštančný súd nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa (úplne) správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie s náležitosťami podľa § 220 ods. 2 CSP, ale sa len obmedzí na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. V tejto preskúmvanej veci súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav, správne vec posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v merite veci ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto v zmysle § 387 ods. 1 CSP sa obmedzuje len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a nebude ich opakovať.

39. Odvolací súd dodáva, že dospel k záveru o vecnej správnosti preskúmvaného rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý vo veci dostatočne zistil skutkový stav a v intenciách platnej právnej úpravy vyvodil z neho i správne právne závery, vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a vyvodil z neho správne skutkové zistenia, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, príslušné ustanovenia podstatné pre právne posúdenie veci interpretoval a aplikoval právne súladným spôsobom, jeho úvahy sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Súd prvej inštancie primerane rozumným a okolnostiam danej veci postačujúcim spôsobom reflektoval i na odvolateľmi vznášané tvrdenia, na danú vec aplikoval i relevantné hmotnoprávne ustanovenia a svoje rozhodnutie presvedčivo a náležite odôvodnil, zodpovedajúc už i na všetky právne a skutkovo významné otázky predkladané žalobcom a rovnako tak žalovaným 1/ v jeho odvolaní.

40. Z výsledkov vykonaného dokazovania na prvoinštančnom súde a z obsahu spisu vyplýva, že žalobca je právnickou osobou (zák. č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností), ktorá je registrovaná na Ministerstve kultúry SR (zák. č. 192/1992 Zb. o registrácii cirkví a náboženských spoločností). Žalobca na preukázanie právnej subjektivity predložil potvrdenie cirkevného odboru MK SR o tom, že má samostatnú právnu subjektivitu, ako aj potvrdenie o pridelení IČO Štatistickým úradom SR. Žalovaný 1/ je právnická osoba, ktorý ako štátny podnik vznikol na základe Rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 2795/1999-420 z 20. 04. 1999 a Zakladacej listiny č. 5063/1999-420 z 23. 06. 1999 v súlade s § 12 ods. 1, § 14 zák. č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov, na základe zlúčenia štátnych podnikov. Žalovaný má usporiadanú organizačnú štruktúru formou trojstupňového riadenia. Prvý - základný stupeň riadenia tvoria lesné správy, iné správy alebo strediská. Tieto sú základnými organizačnými jednotkami odštepných závodov. Zabezpečujú priamo lesnú a inú výrobu ako aj ďalšie činnosti v rámci jednotiek. Druhý stupeň riadenia tvoria odštepné závody, vytvárané v rámci podniku. Tretí stupeň riadenia tvorí ústredie štátneho podniku - generálne riaditeľstvo. O charaktere pozemkov svedčí aj skutočnosť, že tieto pozemky sú v správe š.p. LESY SR, ktorý je ako jediný subjekt oprávnený spravovať lesný majetok vo vlastníctve štátu.

41.1. Nehnutelnosti, ktoré sú predmetom konania boli vo výlučnom vlastníctve Ostrihomskej kapituly. Podľa článku I. veta prvá Modus Vivendi medzi Československou republikou a Svätou stolicou z 02. 02. 1928 a Pápežskej konštitúcie slovenskosti z 30. 12. 1977 bola na základe konštitúcií Praescriptio sacrosancti a Qui Divino zriadená samostatná slovenská provincia. Na základe konštitúcie boli zosúladené hranice cirkevnej jurisdikcie štátnym hraniciam a potvrdená úprava právneho nástupníctva k cirkevnému majetku na území SR. V zmysle Modus Vivendi a uvedených konštitúcií je žalobca právnym nástupcom Ostrihomskeho arcibiskupstva, resp. Ostrihomskej kapituly na Slovensku. Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike je v zmysle zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov, štátom registrovaná cirkev. Vzťah cirkvi a štátu podlieha pomerne dynamickému historickému vývoju, jednou z jeho základných čít

bolo to, že štát zväčša akceptoval vnútorné usporiadanie cirkvi podľa noriem kanonického práva tak, ako to bolo vyjadrené v základných dohodách upravujúcich vzťah štátu a cirkvi Modus Vivendi, ktorá bola uzavretá dňa 17. 12. 1927 a ktorá nadobudla platnosť 02. 02. 1928.

41.2. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. februára 2012 sp. zn. 3 Cdo 200/2010, ak v rozhodnom období prešla do vlastníctva štátu alebo obce spôsobom uvedeným v § 3 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam nehnuteľnosť evidovaná v pozemkovej knihe ako vlastníctvo právneho subjektu Rímskokatolíckej cirkvi sídliaceho mimo územia Slovenska, má sa za to, že išlo o prechod vlastníctva tejto nehnuteľnosti z vlastníctva právneho subjektu Rímskokatolíckej cirkvi sídliaceho v Slovenskej republike.

41.3. V tomto rozsudku publikovanom v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. 38/2013 najvyšší súd uviedol: „Vzťahy medzi Československou republikou a Svätou stolicou boli upravené medzinárodnou zmluvou Modus vivendi zo 17. decembra 1927, ktorá nadobudla platnosť 2. februára 1928. Touto zmluvou bol stanovený spôsob a zásady nového ohraničenia diecéz na území Československej republiky. Podľa čl. I tejto zmluvy Československá republika uznala, že len Svätá stolica má právo ohraničiť svoje diecézy a súčasne sa Svätá stolica zaviazala, že žiadna časť Československej republiky nebude podriadená ordinárovi so sídlom za hranicami Československej republiky a že žiadna československá diecéza nebude presahovať štátne hranice. V súlade so zmluvou Modus vivendi Svätá stolica Apoštolskou konštitúciou „Ad ecclesiastici regiminis incrementum“ z 2. septembra 1937 určila obvody diecéz na území Československej republiky tak, aby sa kryli so štátnymi hranicami. Touto konštitúciou bolo rozhodnuté aj o rozčlenení Ostrihomskej arcidiecézy tak, že územie Ostrihomskej arcidiecézy ležiace na území Československej republiky sa od nej odčlenilo a odčlenená časť prešla na samostatnú cirkevnú jednotku -Trnavskú apoštolskú administratúru. Svätá stolica tým územne zriadila hranice diecéz so štátnymi hranicami a rozhodla, že hnutel'ný a nehnuteľný majetok na území Československej republiky patriaci pôvodne Ostrihomskej arcidiecéze pripadá Trnavskej apoštolskej administratúre so sídlom v Trnave. Aj ďalšie Apoštolské konštitúcie „Praescriptum sacrosancti“ a „Qui divino“ potvrdili krytie hraníc slovenských diecéz s československými štátnymi hranicami. Tieto konštitúcie sú v plnom súlade správnym poriadkom Slovenskej republiky. Rímskokatolícka cirkev mala na území dnešnej Slovenskej republiky status štátom uznanej cirkvi aj v tzv. rozhodnom období vymedzenom v zákone č. 161/2005 Z. z. a bola vlastníčkou aj tých nehnuteľností, ktoré boli v čase odňatia štátom vedené v pozemkových knihách ako vlastníctvo Ostrihomskej arcidiecézy alebo iného zahraničného právneho subjektu Rímskokatolíckej cirkvi sídliaceho na území dnešnej Slovenskej republiky. V čase odňatia sporných nehnuteľností štátom už Ostrihomská arcidiecéza nemala k nim žiadne práva ani de facto ani de iure, lebo Svätá stolica jej práva k sporným nehnuteľnostiam odňala 29. mája 1922. Územie so spornými nehnuteľnosťami bolo aj právne odčlenené od Ostrihomskej arcidiecézy a 2. septembra 1937 pripojené k Trnavskej apoštolskej administratúre. V období, ktoré je rozhodujúce pre posúdenie danej veci, boli vzhľadom na uplatnenie uvedeného územného princípu subjekty Rímskokatolíckej cirkvi sídliace na území dnešnej Slovenskej republiky vlastníckymi nehnuteľnosťami, ktoré boli pôvodne zapísané v pozemkových knihách ako vlastníctvo cirkevných subjektov sídliacich mimo tohto územia (vrátane Ostrihomskej arcidiecézy). K rovnakému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v iných rozhodnutiach (viď napríklad sp. zn. 3 Cdo 119/2002 a 2 Cdo 208/2009). Spôsob, akým bola vo veci sp. zn. 2 Cdo 208/2009 Najvyšším súdom Slovenskej republiky riešená otázka prechodu vlastníctva, bol spochybnený v ústavnej sťažnosti, o ktorej rozhodoval aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý podanú sťažnosť odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (viď IV. ÚS 216/2011). Obdobne rozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti podanej vo veci Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9 Co 232/2007 (viď III. ÚS 142/2009)“.

42. Predmetom samotného konania je nárok žalobcu na vydanie nehnuteľností a navrátenie vlastníckeho práva k nim, pričom ide o nehnuteľnosti, ktoré boli pôvodne vo výlučnom vlastníctve Ostrihomskej kapituly a neskôr prešli na žalobcu ako na právneho nástupcu Ostrihomskeho arcibiskupstva, resp. Ostrihomskej kapituly na Slovensku.

43. Predmetom odvolacieho konania je odvolanie žalobcu, ktorý namietal vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo vzťahu k žalovanému 2/ - Slovenskému pozemkovému fondu. Namietal, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru o nesplnení podmienok na vydanie nehnuteľností, najmä, že výzva na vydanie nehnuteľností nebola urobená včas

a nebola adresovaná správneho subjektu. Odvolací súd vychádzajúc z obsahu súdneho spisu a vykonaného dokazovania musí konštatovať, že predmetná námietka je nedôvodná, nemajúca oporu vo vykonanom dokazovaní. Žalobca sa žalobou smerujúcou voči žalovanému 2/ domáhal vydania parcely registra „E“ č. 5691/18, 5691/20 a 5691/114, ktoré sú v súčasnosti evidované na LV č. XXXX pre katastrálne územie Y. M.. Súd prvej inštancie v kontexte dôvodov vedúcich k zamietnutiu žaloby voči žalovanému 2/, ktorý je správcom nehnuteľností, ktorých vydania sa žalobca domáhal, poukázal na všetky skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie dôvodnosti žaloby v tejto časti, s ktorými sa zároveň aj náležite vysporiadal. Argumentácia žalobcu, že vo vzťahu k predmetným parcelám prišlo vykonaním ROEPu k zmene druhu a správy pozemkov, nemal odvolací súd z rozsiahleho dokazovania pred súdom prvej inštancie za preukázané. Okresný súd správne konštatoval, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, a teda nepreukázal, že by nastala taká právna skutočnosť, s ktorou možno spájať prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná. Takou skutočnosťou nie je zápis ROEP do príslušného katastra nehnuteľností, pretože nie je titulom spôsobilým vyvolať zmenu druhu pozemku a následne ani zmenu správy sporných pozemkov. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že si riadne a včas uplatnil svoj nárok na vydanie nehnuteľností, odvolací súd poznamenáva, že uvedenou námietkou sa súd prvej inštancie v konaní zaoberal a v tomto smere jeho argumentácii nemožno nič vytknúť. Odvolací súd vo vzťahu k predmetnej námietke žalobcu odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje. Žalobca si žalobným návrhom z 28. 08. 2006 adresovaným žalovanému 1/ Lesy SR uplatnil právo na vydanie pozemkov pôvodne evidovaných v PKV č. 563 (LV č. XXXX), ktoré boli súčasťou pozemku s označením parcely 5691/3 druh pozemku - roľa s výmerou 10 ha 2364 m². Z predmetného návrhu jednoznačne vyplýva, že žalobca žiadal vydať pozemky a navrátiť vlastníctvo k pozemkom evidovaným v katastri nehnuteľností podľa registra „C“, ktoré tvorili lesné pozemky. Výzvu na vydanie predmetných parciel žalobca adresoval žalovanému 1/ - Lesy SR, štátny podnik, ktorých ako správcu uvedených nehnuteľností vyzval, aby mu predmetné nehnuteľnosti vydal. Predmetné nehnuteľnosti sú v súčasnosti evidované na LV č. XXXX v správe SPF, pričom pôvodne boli evidované v PKV č. 563 a boli súčasťou pozemku parc. č. 5691/3 druh pozemku - roľa, o výmere 10 ha 2364 m². Žalobca sa žalobou domáhal vydania len tej časti pozemkov, ktoré v katastri nehnuteľností podľa registra „C“ tvorili lesné pozemky. Z identifikácie parciel pripojenej k žalobe dospel súd prvej inštancie k záveru, že pôvodná parcela č. 5691/3 roľa o výmere 10 ha 2364 m² je tvorená časťami pozemkov, ktoré sú nielen lesnými pozemkami parc. č. 56912/12, ale aj ornou pôdou, vodnými plochami a trvalými trávnatými porastmi. S poukazom na uvedené dospel prvoinštančný súd k záveru, s ktorým súhlasí aj súd odvolací, že žalobca mal vedomosť o tom, že je potrebné rozlíšiť, ktorá povinná osoba v zmysle reštitučného zákona prichádza do úvahy na navrátenie vlastníctva pozemkov, ktoré sú lesnou pôdou a kto je povinnou osobou na vrátenie nehnuteľností, ktoré sú poľnohospodárskou pôdou, t. j. ornou pôdou a trvalými trávnatými porastmi. Sporné pozemky neboli v čase uplatnenia nároku evidované v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva a boli len úradne evidované v PKV č. 563, pričom majetková podstata sporných pozemkov bola v katastri nehnuteľností evidovaná ku dňu účinnosti reštitučného zákona, ako aj v čase podania žaloby, preto argumenty žalobcu, že mohol mať pochybnosti o povinnej osobe, ktorá je príslušná na správu nehnuteľností, určenej podľa druhu pozemku, odvolací súd taktiež nepovažuje za dôvodné. Správne bolo uvedené, že zápisom schváleného ROEP pre kat. úz. Y. M. do KN pod Z 950/2015 nedošlo k zmene druhu pozemkov a ani k zmene správy sporných pozemkov. Sporné pozemky mali vždy poľnohospodársky charakter a boli v katastri nehnuteľností evidované ako orná pôda, predtým v pozemkovej knihe ako roľa, t. j. k zmene druhu pozemku nedošlo. Vychádzajúc z uvedeného nemožno dospieť k záveru, že by nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv a povinností, ktorou nie je zápis ROEP, ktorým by došlo k zmene druhu pozemku a ktorá by zakladala zmenu správy predmetných nehnuteľností, teda povinnej osoby.

44. Vychádzajúc z výzvy z roku 2005 a následne aj návrhu z roku 2006, ktorý žalobca adresoval žalovanému 1/, nemožno dospieť k inému záveru, ako k tomu, že žalobca si navrátenie vlastníckeho práva k sporným pozemkom, tvoriacim poľnohospodársku pôdu, voči žalovanému 2/ neuplatnil. Žalobca v priebehu konania doručil súdu prvej inštancie návrh na zmenu žaloby, kde prišlo k rozšíreniu uplatneného práva, avšak urobil tak až po uplynutí prekluzívnej doby, na ktorú je súd povinný prihliadať ex off. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie zastáva názor, že pokiaľ žalobca adresoval výzvu na vydanie nehnuteľností žalovanému 1/, nebola adresovaná správneho subjektu, ktorý možno považovať za osobu povinnú na vydanie nehnuteľnosti. Žalobca v zákonnej prekluzívnej lehote, t. j. do 30. 04. 2006 (§ 5 ods. 1 reštitučného zákona) nesprávne určil povinnú osobu vo vzťahu k spornému pozemku. Vzhľadom na uvedené teda nemožno mať za preukázané splnenie zákonných podmienok zakladajúcich právo žalobcu na vydanie nehnuteľností a navrátenie vlastníctva pokiaľ ide o

nehnutelnosti, ktorých vydania sa domáhal práve od žalovaného 2/ S poukazom na uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu je v tejto časti nedôvodné a súd prvej inštancie správne žalobu voči žalovanému 2/ zamietol a svoje rozhodnutie náležite aj odôvodnil s poukazom na skutočnosti majúce oporu vo vykonanom dokazovaní.

45. Odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti výroku o povinnosti vydať nehnuteľnosti žalobcovi a v časti výroku o priznaní žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému 1/ a výroku o trovách štátu podal odvolanie žalovaný 1/. Nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie videl v nesprávnom závere o pasívnej vecnej legitímácii žalovaného 1/, ktorý ako správca nehnuteľností vo vlastníctve štátu nie je oprávnený nehnuteľnosti vydať a vlastnícke právo navrátiť.

46. V nadväznosti na uvedenú námietku žalovaného 1/ odvolací súd poznamenáva, že predmetom zákona č. 161/2005 Z. z. je podľa § 1 navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam, ktoré neboli vydané podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 282/1993 Z. z. Pri tomto predmete úpravy sa za povinnú osobu v § 4 ods. 1 označuje zákon výslovne právnickú osobu, ktorá ku dňu účinnosti tohto zákona spravuje nehnuteľné veci vo vlastníctve Slovenskej republiky (nie právnickú osobu, ktorá ju vlastní alebo štát), obce alebo nehnuteľnú vec drží. Za rozhodné kritérium o povinnej osobe teda zákon nepovažuje vlastníctvo k nehnuteľnosti, ale spravovanie alebo držbu nehnuteľnosti.

47. Súd prvej inštancie v súvislosti s posudzovaním pasívnej vecnej legitímácie vychádzal zo záveru prezentovaného Ústavným súdom SR v jeho uznesení sp. zn. IV. ÚS 111/2012 z 1. marca 2012, v ktorom poukázal na rozdielny výklad zákona č. 161/2005 Z. z. všeobecnými súdmi a Najvyšším súdom SR v otázke, či pasívne vecne legitimovaným subjektom v konaní o navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam podľa zákona č. 161/2005 Z. z. má byť právnická osoba, ktorá ku dňu účinnosti zákona č. 161/2005 Z. z. spravuje nehnuteľné veci vo vlastníctve Slovenskej republiky, alebo sa v konaní môže oprávnená osoba domáhať vydania veci len voči vlastníkovi. Ústavný súd uviedol, že ak zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k tejto otázke nebolo prijaté, za jeden z možných záverov, ktorý nevykazuje znaky arbitrárnosti a je ústavne udržateľný je ten, že vecne pasívne legitimovaným účastníkom v spore pred súdom má byť vlastník nehnuteľností - štát. Argumentom „a contrario“ sa pripúšťa aj výklad, že vecne pasívne legitimovaným subjektom v spore o navrátenie vlastníctva podľa zákona č. 161/2005 Z. z. je právnická osoba, ktorá nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu spravuje. Rovnakým spôsobom upravoval označenie povinnej osoby zákon č. 282/1993 Z. z. o zmiernení niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam, ktorý v § 3 povinnú osobu určoval štát, obec, štátom alebo obcou založené alebo zriadené právnické osoby a právnické osoby zriadené štátom, ktoré hospodária s majetkom štátu alebo obce, prípadne ho spravujú a ku dňu ich účinnosti zákona vec držia. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 2 Cdo 162/2006 z 28. mája 2007 vyslovil názor, že vecne pasívne legitimovaným účastníkom v spore o vydanie nehnuteľností podľa zákona č. 282/1993 Z. z. môže byť nielen vlastník nehnuteľnosti, ale aj právnická osoba spravujúca majetok štátu, ktorá ku dňu účinnosti tohto zákona nehnuteľnosti držala. Zistenie práva správy k sporným pozemkom, a to bez ohľadu na stav zápisu v evidencii nehnuteľností, ovplyvňujú postavenie účastníkov v tomto konaní (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 208/2009 z 30. novembra 2010).

48.1. Vo vzťahu k pasívnej legitímácii žalovaného odvolací súd uvádza, že aj túto otázku súd prvej inštancie správne posúdil. Ustanovenie § 4 ods. 1 reštitučného zákona vychádzajúc z vyššie uvedeného jednoznačne ustanovuje, kto je povinnou osobou, a to tak, že je ňou právnická osoba, ktorá ku dňu účinnosti zákona (t. j. 01. 05. 2005) spravuje nehnuteľné veci vo vlastníctve Slovenskej republiky, obce alebo nehnuteľnú vec drží. V prejednávanej veci nebolo pochyb o tom, že nehnuteľnosti, ktoré sa majú vydať, boli a aj v čase rozhodovania súdu sú vo vlastníctve Slovenskej republiky a že ich správcou je evidovaný žalovaný. Žalovaný 1/ ako správca a držiteľ sporných nehnuteľností je v zmysle reštitučného zákona povinnou osobou, preto ho žalobca správne označil ako pasívne legitimovanú stranu sporu.

48.2. Ďalej žalovaný 1/ namietal, že výzva na navrátenie vlastníckeho práva neobsahovala zákonné náležitosti, preto nebola spôsobilá založiť účinky ňou sledované. Poukazoval najmä na nedostatok uvedenia dôvodu odňatia vlastníckeho práva v zmysle § 3 Reštitučného zákona, pričom žalobca uviedol tak dôvod v zmysle § 3 ods. 1 písm. c/ ako aj písm. h/. Rovnako tak neoznačil prehľadne všetkých nehnuteľností, ktorých vydania sa domáhal, pretože neoznačil presnú výmeru, ktorú žiadal vydať.

49.1. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že základným účelom zákona č. 161/2005 Z. z. je zmierniť následky majetkových a iných krívd spôsobeným cirkvám a samotné ustanovenie § 5 zákona č. 161/2005 Z. z. bližšie nevymedzuje obsah výzvy, preto za písomnú výzvu treba považovať každý jednostranný právny úkon, ktorým oprávnená osoba vyzýva povinnú osobu, aby jej navrátila vlastníctvo k nehnuteľným veciam, ktoré prešli v rozhodnom období do vlastníctva štátu alebo obce z dôvodu uvedeného v ustanovení § 3 zákona. Nesplnenie požiadavky písomnej formy, jej nedoručenie povinnej osobe do 30. 04. 2006, ako i nepreukázanie skutočnosti podľa § 3 v tejto lehote vyvoláva účinky neuplatnenia práva, ktorého dôsledkom je zánik práva. Za použitia širšieho výkladu zákona k splneniu požiadavky určitosti výzvy však postačuje už samotný odkaz na katastrálne územie a pozemno-knižnú vložku a prípadne i bez takéhoto označenia len pripojenie listinných dôkazov. V danom prípade podľa súdu prvej inštancie, a rovnako tak aj odvolacieho súdu, žalobca tieto podmienky splnil, vo výzve uviedol, ktoré nehnuteľnosti žiada navrátiť do vlastníctva a uviedol dôvody navrátenia podľa § 3 cit. zákona. V konaní mal súd prvej inštancie tiež za preukázané, že táto výzva bola žalovanému doručená včas, v zákonnej lehote, teda jeho nárok nemožno považovať za prekludovaný a táto výzva obsahovala aj predmet nároku na vydanie nehnuteľnosti, keď žalobca uviedol, že tieto nehnuteľnosti sa nachádzajú v katastrálnom území Y. M. a bližšie ich špecifikoval odkazom na PK vložku č. 563 a identifikáciou parciel, ktoré tvorili prílohu výzvy. Žalobca vo výzve na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam pod č. 4096/05 adresovanej žalovanému 1/ uviedol, že podľa Reštitučného zákona vyzýva Lesy Slovenskej republiky ako povinnú osobu na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam nachádzajúcim sa v kat. úz. Y. M., ktoré tvoria lesný pôdny fond, hospodárske stavby a ostatné stavby súvisiace s ním, ako aj vydanie investičných lesných ciest a ich časti, ktoré boli vybudované z prostriedkov štátu. Tieto nehnuteľnosti následne špecifikoval v prílohe k výzve a označil ich číslom pozemnoknižnej vložky, identifikáciou parciel č. 10308/05 z 10. 08. 2005. Opísal aj prechod práva k nehnuteľnostiam na žiadateľa a uviedol, že do vlastníctva štátu nehnuteľnosti prešli z dôvodov v zmysle § 3 ods. 1 písm. c/ zákona č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy alebo z dôvodu v zmysle § 3 ods. 1 h/ zákona prevzatím bez právneho dôvodu.

49.2. Práve uvedenie dvoch dôvodov na navrátenie vlastníctva vo výzve považuje žalovaný 1/ za neprípustné, pretože zastáva názor, že takto formulovaná výzva je nejasná a neurčitá a z tohto dôvodu žalovaný 1/ považuje tento právny úkon za neplatný, t. j. má zato, že žalobca si neuplatnil svoj nárok riadne a včas. V súvislosti s touto žalovaným uvádzanou námietkou, že výzva na navrátenie vlastníctva nespĺňa požiadavky riadneho právneho úkonu, pretože je nejasná a neurčitá, a to z dôvodu, že nebol jednoznačne uvedený dôvod navrátenia vlastníctva, keď vo výzve žalobca uviedol dva dôvody, namiesto jedného, správneho, odvolací súd opätovne poukazuje na to, že účelom reštitučného zákona je predovšetkým zmierniť následky majetkových a iných krívd spôsobeným cirkvám, t. j. zabezpečiť, aby oprávnené osoby znovu nadobudli majetok, ktorý im bol v rozhodnom období odňatý na základe rozhodnutí orgánu štátu, urobených v rozpore so zásadami demokratickej spoločnosti. A keďže ani samotné ustanovenie § 5 reštitučného zákona konkrétnejšie nešpecifikuje a nevymedzuje obsah pojmu výzva, za použitia širšieho výkladu zákona na splnenie požiadavky určitosti výzvy postačuje samotný odkaz na katastrálne územie a pozemno-knižnú vložku prípadne i bez takéhoto označenia len pripojenie listinných dôkazov. Otázkou určitosti výzvy sa už niekoľkokrát zaoberal aj ústavný súd, napr. v jeho rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 373/2012-23 z 23. 08. 2012 bolo konštatované, že zmyslom reštitučného zákona je vo všeobecnosti uľahčiť oprávneným osobám dosiahnutie ich zápisu ako vlastníkov v katastri nehnuteľností v prípadoch, keď štát zneužívajúc svoje postavenie v dobe neslobody nedbal ani na platné právo. Zmyslom tohto zákona však nemôže byť znemožnenie nadobudnutia (navrátenia) vlastníckeho práva registrovaným cirkvám a náboženským spoločnostiam so sídlom na území Slovenskej republiky (vrátane ich jednotlivých útvarov) k tomu nehnuteľnému majetku, ktorý prešiel do vlastníctva štátu alebo obce v období neslobody spôsobom uvedeným v § 3 zákona o navrátení vlastníctva, ale dosiahnutie takého právneho stavu usporiadania majetkových práv k týmto nehnuteľnostiam, aký by nepochybne existoval, ak by zavŕšeniu procesov vyporiadania a správy nehnuteľných majetkov v rámci zmien organizačných útvarov rímskokatolíckej cirkvi nezabránilo obdobie neslobody, ktorého následky majú byť uvedeným zákonom zmiernené. Uvedený zmysel a účel zákona o navrátení vlastníctva (ale v zásade aj celého reštitučného zákonodarstva) vyplýva z ideálov spravodlivosti, ktoré ním majú byť naplnené a v jednotlivých prípadoch spravidla odôvodňujú extenzívny výklad aplikovaných zákonných ustanovení. Ústavný súd v uvedenom rozhodnutí tiež konštatoval, že v rámci svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti sa už viackrát zaoberal prípadmi, v ktorých bola právne posudzovaná otázka určitosti výzvy na vydanie nehnuteľností podľa reštitučných predpisov.

50. Rovnako tak aj súd prvej inštancie v posúdení náležitostí výzvy na vydanie nehnuteľností vychádzal z ustálenej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR, keď v tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 12/2010, v ktorom uviedol, že Ústavný súd po dôslednom oboznámení sa s odôvodnením rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd v posudzovanom prípade nerešpektoval účel reštitúcií cirkevného majetku a formalistickou interpretáciou § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z. neprihliadajúc na jeho účel zasiahol do základného práva sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V prípade písomnej výzvy podľa § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z. nemožno ustúpiť od požiadavky určitosti tohto jednostranného právneho úkonu ako podmienky jej platnosti v súlade s § 37 Občianskeho zákonníka, ako to správne konštatoval aj krajský súd. Avšak vzhľadom na to, že v § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z. nie je bližšie vymedzený obsah pojmu „výzva“ a jej náležitosti, potom sa stanovenie minimálnych kritérií pre jej určitosť a platnosť musí spravovať takým výkladovým pravidlom, ktorý sleduje naplnenie účelu zákona. Stanovenie minimálnych kritérií pre určitosť a platnosť výzvy nesmie opomenúť ani to, či obsah výzvy je spôsobilý vyvolať zákonodarcom zamýšľané účinky, a rovnako je namieste neopomenúť a prihliadať na konkrétne okolnosti veci vrátane subjektu oprávnenej a povinnej osoby. Podľa názoru ústavného súdu vzhľadom na už uvedené nemožno pri výzve oprávnenej osoby podľa § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z. ustúpiť od požiadavky minimálnej konkretizácie nehnuteľností, ku ktorým si oprávnená osoba uplatňuje reštitučný nárok a uvedenia dôvodu, o ktorý ho opiera.

51.1. Podľa ústavného súdu na splnenie požiadavky určitosti výzvy požiadavka minimálnej konkretizácie nehnuteľností, ku ktorým si sťažovateľka ako oprávnená osoba v posudzovanom prípade uplatnila reštitučný nárok, bola splnená označením príslušnej pozemkovoknižnej vložky a katastrálneho územia. Ústavný súd zároveň dodáva, že označenie nehnuteľností v menšom rozsahu, ako to učinila sťažovateľka vo svojej výzve, teda bez označenia pozemkovoknižnej vložky a katastrálneho územia, by už nemohlo spĺňať požiadavku minimálnej konkretizácie nehnuteľností a poukazuje na to, že takýto záver vyplýva aj z rozhodovacej činnosti ústavného súdu v iných prípadoch, predmetom ktorých bolo posúdenie obdobnej právnej otázky (uznesenie ústavného súdu č. k. IV. ÚS 150/09-21 z 30. apríla 2009).

51.2. Vzhľadom na uvedenú judikatúru odvolací súd dospel jednoznačne k záveru, že nekonkretizovanie jedného dôvodu spomedzi viacerých dôvodov, o ktoré svoj nárok opiera, uvedených v § 3 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z. nemožno považovať ako nesplnenie požiadavky určitosti výzvy. Záver o nesplnení náležitosti výzvy sa javí ako formalistická a neprípustná aplikácia zákona, ktorá opomína jeho účel. Vzhľadom na uvedené odvolací súd jednoznačne dospel k záveru, že námietka žalovaného 1/ týkajúca sa neurčitosti výzvy len z dôvodu, že v nej bol uvedený dôvod odňatia vlastníctva dvoma spôsobmi, neobstojí. Je nesporné, že vlastníctvo k nehnuteľnostiam prešlo na štát v rozhodnom období spôsobom podľa § 3 reštitučného zákona, preto poukazovanie žalovaného na neurčitosť výzvy len z dôvodu, že v nej nebol presne a nezameniteľne uvedený jeden konkrétny dôvod tohto prechodu, aj vzhľadom na vyššie citované rozhodnutie ústavného súdu, vychádza z reštriktívneho a formalistického výkladu zákona č. 161/2005 Z. z., ktorý opomína naplnenie účelu reštitúcií cirkevného majetku.

52. Vychádzajúc z uvedených skutočností správne súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca si ako oprávnená osoba riadne výzvou v zákonnej lehote do 30. 04. 2006 uplatnil svoje právo na navrátenie vlastníctva u povinnej osoby v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z., t. j. u žalovaného 1/, ktorý je pasívne vecne legitimovaný v tomto konaní. V konaní nebolo nijakým spôsobom zo strany žalovaného 1/ preukázané, že by bola žalobcovi poskytnutá nejaká náhrada za odňaté nehnuteľnosti. Ako už bolo uvedené, po doručení výzvy na navrátenie vlastníctva povinná osoba s oprávnenou dohodou podľa § 5 ods. 2 zákona č. 161/2005 Z. z. neuzavrela, preto sa žalobca v zákonnej lehote podľa § 5 ods. 3 zákona č. 161/2005 Z. z. so svojím nárokom žalobou obrátil na súd. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba je v časti vydania nehnuteľností od žalovaného 1/ dôvodná, preto jej vyhovel. S uvedeným záverom sa bez akýchkoľvek pochybností o správnosti posúdenia náležitostí výzvy stotožňuje aj odvolací súd. Okrem vydania a navrátenia nehnuteľností špecifikovaných vo výroku tohto rozsudku, súd zaviazal žalovaného 1/ aj na vydanie žalobcom požadovanej dokumentácie (špecifikovanej vo výroku rozsudku), týkajúcej sa predmetných nehnuteľností. Zákonný nárok žalobcu na vydanie tejto dokumentácie vyplýva z ustanovenia § 5 ods. 3 zákona č. 161/2005 Z. z.

53.1. Žalovaný 1/ ďalej namietal, že právny predchodca Slovenskej republiky nadobudol vlastnícke právo k predmetu sporu ex lege na základe zákona č. 215/1919 Sb. z. a n. o zabránení veľkého majetku pozemkového (Záborový zákon), ktorý nadobudol účinnosť 16. 04. 1919. Nasvedčovať tomu má zápis v

PKV č. 563, v ktorej je pod B3 vyznačená plomba, že boli zabrané štátom. Poukázal aj na poznámku pod B4 v uvedenej PKV. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, v ktorom prvoinštančný súd náležite odôvodnil svoj záver, prečo predmetnú námietku žalovaného 1/ nepokladal za dôvodnú. S predmetným názorom sa odvolací súd bez výhrady stotožňuje a na podporu správnosti rozhodnutia v súvislosti s posudzovaním účinkov poznámky evidovanej v pozemnoknižnej vložke ohľadom zabratia a zamýšľaného zabratia poukazuje na záver vyslovený Najvyšším súdom SR v rozsudku sp. zn. 3 Cdo 12/2010 z 30. marca 2011, v ktorom jednoznačne uviedol, že v pozemnoknižnej vložke vyznačená poznámka o zabratí majetku podľa zákona č. 215/1919 Zb. o zabratí veľkého majetku pozemkového (tzv. záborový zákon) nemá právne účinky prechodu vlastníctva na štát. Pokiaľ však došlo k „záboru“ majetku, štát nenadobudol jeho vlastníctvo, ale iba právo prevziať a prideliť ho do užívania, pričom podrobnejší postup preberania tohto majetku štátom upravoval zákon č. 329/1920 Zb. o prevzatí a náhrade za zabraný majetok pozemkový (tzv. náhradový zákon). Účinky prechodu vlastníctva na štát nemala sama o sebe ani poznámka zamýšľaného prevzatia.

53.2. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu ČSR z 15. 11. 1938 sp. zn. SJS 3438/35, v ktorom uviedol, že „Samotným zabraním nehnuteľností podľa zákona č. 215/1919 už ich právny prevod (nadobudnutie titulu podľa § 424 o.z.o.) v prospech štátu“.

54. Správne preto prvoinštančný súd konštatoval, že poznámka o záборе a rovnako tak aj poznámka o zamýšľanom prevzatí nehnuteľností nemá účinky prechodu vlastníctva na štát. Vychádzajúc zo samotného Záborového zákona vyplýva, že k nadobudnutiu vlastníckeho práva nemôže prísť výlučne zápisom poznámok do pozemkovoknižnej vložky, ale predpokladá sa určitý procesný postup smerujúci k prechodu vlastníctva majetku zabraného štátom podľa Záborového zákona. K právnemu prevzatíu, teda k nadobudnutiu vlastníctva k zabranému majetku štátu dochádza až následne po zapísaní poznámky do pozemnoknižnej vložky, keď na návrh pozemkového úradu by súd vykonal vklad jeho vlastníckeho práva do pozemkovej knihy tak, ako to vyplýva z § 26 záborového zákona. Z PKV č. 563 pre kat. úz. Y. M. realizácia druhej fázy spočívajúcej vo vydaní rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva nevyplýva, a teda vklad vlastníckeho práva na štát podľa § 26 Záborového zákona preukázaný nebol. Iba zamýšľané prevzatie nehnuteľností nemalo a ani nemohlo mať za následok stratu vlastníckeho práva pôvodného vlastníka. Vzhľadom na to, že neprišlo k podaniu návrhu pozemkového úradu na povolenie a zapísanie vkladu, ktorý je jediným titulom spôsobilým založiť vlastnícke právo podľa Záborového zákona, nemožno dospieť k záveru, ktorým argumentuje žalovaný 1/, že štát nadobudol vlastnícke právo ex lege podľa Záborového zákona. Žalovaný 1/ toto svoje tvrdenie nepreukázal žiadnymi listinnými ani inými dôkazmi. Evidenčný charakter predmetných poznámok nie je spôsobilý založiť prevod vlastníckeho práva.

55. Prvoinštančný súd sa vysporiadal aj s poznámkou B16 predmetnej pozemkovoknižnej vložky. Aj v súvislosti s uvedenou poznámkou prvoinštančný súd dospel k záveru, že nemohla mať a ani nemala právne účinky prechodu vlastníctva na štát, v dôsledku čoho nemohlo byť prevedené vlastnícke právo ani na prídelcov. V zmysle zákona č. 142/1947 Sb. a s poukazom na § 17 zákona č. 142/1947 Sb. a súvisiacich zákonov č. 215/1919 Sb. (záborový zákon) a č. 329/1920 Sb. (zákon náhradový) bolo úmyslom štátu odňať predmetnú pôdu žalobcovi, avšak k reálnemu odňatiu pôdy nikdy nedošlo. Prídelové listiny boli vydané v období, keď zo zápisu v pozemnoknižnej vložke nevyplývalo vlastníctvo Československého štátu, v mene ktorého malo vydať Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy tento pozemok prideliť do vlastníctva prídelcov, pričom v tom čase platil ešte pre pozemkovú knihu intabulačný princíp. Vychádzajúc z uvedeného správne prvoinštančný súd ustálil dôvod odňatia nehnuteľností s poukazom na § 3 ods. 1 písm. h/ Reštitučného zákona, keďže ani rozsiahle dokazovanie nepreukázalo existenciu listiny o odňatí nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, a to bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 Zb. Odvolací súd sa v tomto smere stotožňuje so súdom prvej inštancie, ktorý dospel k záveru o dôvodnosti žaloby voči žalovanému 1/, ktorému s poukazom na uvedené aj uložil povinnosť vydať žiadané nehnuteľnosti.

56. Pokiaľ ide o poslednú námietku žalovaného 1/, že časť parcely č. 5693/1 evidovanej v registri ako parcela „E“ je v časti parcely č. 5396/3 evidovaná ako parcela registra „C“ druh pozemku zastavané plochy a nádvoria a v časti je evidovaná ako parcela registra „C“ druh pozemku lesný pozemok, pričom namietal aj rozpor parcel č. 5704/10, parc. č. 5704/11 druh pozemku vodné plochy, parc. č. 5693/5 a 5693/6 evidovaný na LV č. XXXX druh pozemku lesné pozemky, odvolací súd k tomu poznamenáva, že žalovaný 1/ v konaní nepreukázal, že by uvedené parcely bolo možné podriadiť pod výnimky evidované

v § 6, konkrétne § 6 písm. b/ zákona č. 161/2005 Z. z., ktorými v odvolaní argumentoval. V tomto smere bolo dôkazné bremeno na strane na žalovaného 1/, ktorý dôkazné bremeno neunesol, preto správne prvoinštančný súd rozhodol, že sporná parcela registra „E“ parc. č. 5693/1 nevidovaná na LV č. XXXX pre kat. úz. Y. M., podlieha vydaniu v zmysle Reštitučného zákona. Odvolací súd s poukazom na uvedené skutočnosti námietku odvolateľa nepovažoval za dôvodnú, preto rozhodnutie potvrdil ako vecne správne aj v uvedenej časti.

57. V nadväznosti na uvedené odvolací súd dospel k jednoznačnému záveru, vychádzajúc pritom z rozsiahleho dokazovania a príslušných právnych predpisov, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a odvolacie dôvody žalobcu ako aj žalovaného 1/ nebolo možné považovať za dôvodné, spôsobilé privodiť zmenu či zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, z ktorého dospel k správnym skutkovým záverom, na ktoré následne aplikoval aj príslušné právne normy. S poukazom na nedôvodnosť oboch podaných odvolaní odvolací súd konštatuje vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti výrokov II., III., IV., V. a VI., ktoré s poukazom na § 387 ods. 1 a 2 CSP aj ako vecne správne potvrdil.

58.1. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

58.2. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

58.3. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

59.1. O trovách odvolacieho konania medzi stranami žalobca versus žalovaný 1/ rozhodol odvolací súd s poukazom na § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní plne úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

59.2. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania žalobca versus žalovaný 2/ rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovanému 2/, ktorý mal plný úspech v odvolacom konaní voči žalobcovi, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

60. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).